

kuuloviesti

Rosa Meriläinen:
Saavutettavuus
on tärkeä osa työtäni

**Tampereella kuulolähipalvelua
tehdään aina parityönä**

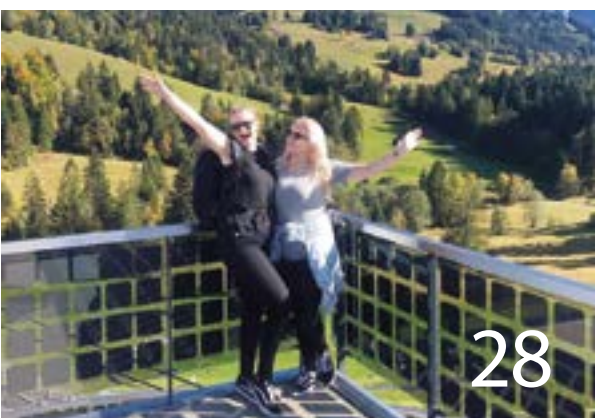
**Emma Kimiläinen: Kuulon
vaaliminen tärkeää autourheilussa**

Yhdistystoiminnan helmiä

Yhdistystoiminnan helmiä

KUULLOVIESTI 5 • 2019

- 3 Pääkirjoitus
- 4 Lyhyesti
- 5 Puheenjohtajan palsta
- 6 Terveysteksti
- 9 Valtuuston kokous
- 10 Herkällä korvalla
– esteettömyyspalkinto Niina Kilpelälle
- 12 Tampereella kuulolähipalvelua tehdään
aina parityönä
- 15 Kirjat: Valoa pimeyteen
- 16 [Markku on arvokas apu](#)
- 18 [Pauli viihtyy kuulonauton ratissa](#)
- 21 Teknoviesti: Puheentunnistuksen uusia tuulia
- 22 Rosa Meriläinen:
Saavutettavuus on tärkeä osa työtäni
- 24 Reportteri: Emma Kimiläinen
- 27 Nuoret
- 32 Kentältä
- 38 Kurssit
- 44 Ilmoitukset
- 46 Ristikko
- 47 Ledaren

SEURAAVAN LEHDEN
TEEMANA ON
ARJEN VALOPILKKUJA.
LEHTEÄ VARTEN
TOIMITETTAVAN AINEISTON
TULEE OLLA TOIMITUKSESSA
VIIMEISTÄÄN
20.1.2020

KANNEN KUVA: MIKAEL AHLFORS

Kuuloliitto ry:n julkaisu
84. vuosikerta, 5 kertaa
vuodessa.

Kuuloliitto ry
Ilkantie 4, 00400 Helsinki
Puh. (09) 5803 830
kuuloviesti@kuuloliitto.fi

Vastaava päätoimittaja
Sanna Kaijanen
p. 040 508 1716

Päätoimittaja
Juha Hietala
p. 050 569 7978

Toimitus
Erkki Ahonen, p. 040 5608 322

Toimitusneuvosto
Merja Mäkinen pj.
Erja Linkki
Leena Olsbo-Rusanen

**Kuuloviestin tilaukset ja
osoitteenmuutokset**
www.kuuloliitto.fi tai
(03) 552 2111
Tilaushinta 35 € vsk muille kuin
jäsenille

Ilmoitusmyynti
Kuuloliitto ry, p. 050 569 7978
Ilmoitusaineistot:
kuuloviesti@kuuloliitto.fi

Sivunvalmistus
Etusivupaja – Loimaa

 Kuuloliitto ry

www.kuuloliitto.fi
www.moottorikorvat.net

ISSN-L 0023-5741
ISSN 0023-5741 (painettu)
ISSN 2242-6752 (verkkolehti)

Painopaikka:
Hansaprint

Kohti juhluvuotta

Takana on vilkas vuosi erilaisia tapahtumia. Vuoden aikana on oltu mukana ensimmäistä kertaa SuomiAreenassa Porissa ja Kuuloauto on kiertänyt ahkeaan eri puolella Suomea. Kuuloseuloja tehtiin vuoden aikana yhteensä lähes neljätuhatta, mikä on kaikkien aikojen ennätys. Monelle voi olla yllätys, että kuuloauto oli liikkeellä itse asiassa jo 70-luvun lopulla. Tuolloin autossa ei tosin tehty kuuloseuloja, vaan se toimi Kuulonhuoltoliiton ja SVUL:n yhteisenä viestinviejänä ”Kuuntele minua”-tempauksessa.

Kuuloliiton perustaja ruustinna Naimi Päiviö panttasi oman kihlasormuksensa saadakseen ensimmäisen tämän lehden edeltäjän, Kuulovikaisen painettua vuonna 1934. Vuosikymmenen aikana yksi keskeinen toimintamuoto oli näkökuulon opetus ja sen kehittäminen. Nyt syksyllä 2019 olemme toteuttaneet Kato mitä mä sanon –kampanjan, jossa on korostettu selkeän puheen ja huulioluvun harjoittamisen tärkeyttä. Tiedyt perusasiat ovat siis säilyneet ennallaan liiton perustamisesta saakka.

Vielä 1930-luvun alussa liitossa yhdistyksiä oli ainoastaan kaksi: Helsingin ja Tampereen yhdistykset, mutta vuosikymmenen aikana perustettiin vielä Paimion ja Viipurin yhdistykset. Toden teolla yhdistyksiä alettiin perustaa vasta 70-luvulla, jolloin niiden määrä kasvoi 19:stä yli viiteenkymmeneen. Nyt parin viime vuoden aikana jotkut yhdistykset ovat joutuneet lopettamaan toimintansa, mutta onneksi ainakin osa on pystynyt sulauttamaan toimintansa muihin lähialueen yhdistyksiin.

Järjestötoiminta on Suomessa murroksessa ja monilla yhdistyksillä on haasteita saada aktiivisia vapaaehtoisia mukaan toimintaan. Tällaisia huolia on kantautunut myös useista liiton yhdistyksistä. Jyvässeudun Kuulon 70-vuotisjuhlassa lokakuussa puheenjohtaja Alpo Pulkkanen totesi, että toistaiseksi vapaaehtoisia on riittänyt toimintaan, mutta kaikille halukkaille varmasti löytyy tehtävää.

Kuuloliiton jäsenmäärä on nyt laskenut hiukan alle kuudentoistatuhannen, mutta pysynyt pitkällä aikavälillä kuitenkin melko ta-

saisena. Vaikka jäsenmäärän säilyttäminen on varmasti yksi Kuuloliiton haasteista, korostuu vaikuttavuuden osoittamisessa tulevaisuudessa toiminnan aktiivisuus ja näkyvyys. Järjestötoiminta tulee yhä enemmän muuttamaan pop up –luonteiseksi – ihmiset ovat valmiita osallistumaan etupäässä lyhytkestoisin hankkeisiin ja tapahtumiin.

Yhdistystoiminnalla on suuri merkitys huonokuuloisten hyvinvointiin. Esimerkiksi Kuulolähipalvelutoiminta täydentää osaltaan julkisen sektorin palvelutoimintaa ja tarjoaa matalan kynnyksen neuvontaa. Kuuloliitto on perustamisestaan saakka pyrkinyt luomaan uudenlaisia palveluja ja toimintatapoja huonokuuloisten hyväksi. Aikanaan 50-luvulla Kuuloliitto lanseerasi Suomeen kuulokeskusmallin, joka on käytössä edelleenkin.

Ensi vuonna juhlimme Kuuloliiton 90-vuotista taivalta ja muistellemme historiaa, mutta suunnittelemme myös tulevaa. Haastan kaikki Kuuloviestin lukijat osallistumaan juhluvuoden viettoon ja samalla omalta osaltaan edistämään liiton näkyvyyttä.

JUHA HIETALA

Muusikkojen liiton tunnustuspalkinto 2019 Miikka Peltomaalle

Muusikkojen liiton vuoden 2019 tunnustuspalkinto on myönnetty erikoislääkäri Miikka Peltomaalle merkittävästä työstä muusikkojen sairauksien ja vammojen ennaltaehkäisyssä ja hoidossa. Palkinto on arvoltaan 5 000 euroa.

Musiikkilääketieteen erikoistunut korva-, nenä- ja kurkkutautien erikoislääkäri Miikka Peltomaa on edistänyt muusikkojen terveyttä ja hyvinvointia sekä Suomessa että kansainvälisesti. Peltomaa on toiminut asiantuntijana useissa Muusikkojen liiton projekteissa sekä Kansainvälisen muusikkojen liiton (FIM) tapahtumissa.

Muusikkojen ja laulajien terveydestä Peltomaa kiinnostui jo nuorena lääkärinä laulaessaan Savonlinnan Oopperajuhlakuorossa ja toimiessaan samalla Oopperajuhlien lääkärinä. Yhä aktiivinen kuorolaulaja Peltomaa on keskeinen muusikkojen vaivojen, kuten fokaalisen dystonian ja meluvaurioiden ymmärtäjä.

Suomen Musiikkilääketieteen Yhdistyksen ylläpitämän Musiikkitalon muusikkopoliklinikan käynnistänyt Peltomaa on saanut laajan lääketieteen ammattilaisten joukon mukaan myötävaikuttamaan muusikkojen terveyteen vapaaehtoistyönä. Klinikan muusikoille tarjoama auttamismalli on kansainvälisesti poikkeuksellinen.

Palkinto jaettiin Helsingin Muusikot ry:n 100-vuotisjuhlassa Helsingissä lauantaina 16.11.2019.

Lähde: Muusikkojen liitto

KUVA: PATRIK STENSTRÖM

joja. Osallistu myös Älylaitteet ja palvelut-arjessa kyselyyn! Kysely löytyy verkkosivuilta: kuuloliitto.fi/toiminta/digitaidot-projekti

KUVA: TYÖPAJA VANTAAN KUULOYHDISTYKSESSÄ / ANNETTE FAGERSTRÖM

Nyt voit tilata vammaisten tulkkauksen uutiskirjeen

Tilaamalla uutiskirjeen saat ajankohtaista tietoa palvelusta ja sen muutoksista omaan tai yhteyshenkilön sähköpostiin. Vammaisten tulkkauksen palvelun asiakkaat ovat toivoneet sähköpostitse lähetettävää tiedotteita. Uutiskirje lähetetään tarpeen mukaan noin 3–4 kertaa vuodessa. Uutiskirjeisiin kootaan tietoa asiakkaille tärkeistä asioista, kuten palvelun muutoksista ja uudistuksista. Isommista palvelun muutoksista ja uudistuksista kerrotaan jatkossakin kirjeitse.

Jos haluat uutiskirjeen, tilaa se osoitteesta www.kela.fi/uutiskirje

Hallituksen päätöksiä

Syyskuun kokouksessa hallitus teki päätöksen Vuodelle 2020 haettavista STEAn avustuksista, yhteensä 2 647 454 €. Lisäksi hallitus päätti hakea Poliisihallitukselta rahankeräyslupa vuosille 2020–2021.

Lokakuun kokouksessa hallitus hyväksyi toimintasuunnitelman ja talousarvion vuodelle 2020 esitettäväksi liittovaltuustolle. Hallitus päätti esittää liittovaltuustolle, että jäsenmaksut vuodelle 2020 olisivat liittovaltuuston keväällä tekemän alustavan päätöksen mukaiset. Lisäksi kokouksessa päätettiin Vuoden 2019 Herkällä korvalla –esteettömyyspalkinnon myöntämisestä.

Digitaidot-kuulumisia

Kuuloliiton Digitaidot-hanke käynnistyi huhtikuussa 2019. Syksyn aikana projekti on jalkautunut sen kolmelle pilottialueelle Joensuun seudulle, Lappiin ja pääkaupunkiseudulle sekä rakentanut alueellisia yhteistyöverkostoja.

Arjen taitoja tukevia työpajoja on pidetty syksyn aikana muun muassa Rovaniemen, Kemijärven, Kemin, Tornion, Joensuun ja Vantaan yhdistyksissä. Työpajojen lisäksi Digitaidot osallistui Seinäjoella järjestettyyn Hilja-seminaariin. Loppuvuodesta ja vuoden 2020 puolella järjestetään lisää digityöpä-

”Paikallisella tasolla vapaaehtoistyö voi tuntua vaatimattomalta, mutta sen vaikutus on yhteenlaskettuna merkittävä.”

Vapaaehtoistyö – mahtava voimavara

Vuonna 2018 tehdyssä Järjestöbarometrin arvioitu, että vapaaehtoistyötä tehdään noin 21 tuhatta henkilötyövuotta vuodessa. Tämä tarkoittaa varovaisestikin laskien, että vuodessa tehtävän vapaaehtoistyön arvo on noin puoli miljardia euroa. Tämän jälkeen voidaan arvioida sitä, kuinka paljon tämä työ tuottaa parempaa elämänlaatua, vireyttä, osallistumisen mahdollisuuksia ja onnistumisen elämyksiä. Lisäksi vapaaehtoistyö ennen kaikkea täydentää yhteiskunnallisten palvelujen tarjontaa. Tästä hyvinä esimerkkeinä Kuuloliiton toiminnassa ovat mm. yhdistysten vapaaehtoistyövoimin ylläpitämät kuuloautotoiminta ja kuulolähipalvelutoiminta. Näitä toimintoja ei kukaan muu järjestä kuin Kuuloliitto jäsenyhdistystensä, oman henkilökunnan ja ahkerien vapaaehtoisten voimin.

Viime aikoina on ollut runsaasti keskustelua peliautomaateista saatavien tuottojen keräämisen eettisyydestä. Asiasta on varmasti yhtä monta mielipidettä, kun on vastaajaakin. Henkilökohtainen kantani on, että kenenkään ei tule joutua sellaiseen tilanteeseen, jossa oman elämän hallinta luisuu käsistä liiallisen pelaamisen vuoksi. Ongelmapelaamiseen haetaan nyt voimakkaasti ratkaisuja, mikä on todella hyvä asia. Tosiasia kuitenkin on, että ihmiset ovat pelanneet aina ja tulevat pelaamaan. Tulevaisuudessa pelaamisen hylintä johtaa pienentyneisiin tuottoihin ja tätä kautta vapaaehtoistyön rahoituksen tiukkenemiseen. Siksi tätä kokonaisuutta tulisikin tarkastella myös vapaaehtoistoiminnan tuottamien hyötyjen näkökulmasta ja varmistaa riittävä vapaaehtoistyön rahoittaminen. Yhtenä vaihtoehtona on esitetty vapaaehtoistyön rahoittamista valtion budjetista, jolloin rahoituksen suuruudesta päättäisivät eduskunnassa olevat poliitikot. Ei tämäkään varmasti riskitön tie ole, mutta se antaisi enemmän tilaa pelihaittoja pienentäville ratkaisuille ilman, että vapaaehtoistyön rahoitus suuresti pieneneisi.

Vuosi on tulollaan päätökseensä ja mennyt vuosi on ollut vaiheikas. Kuuloliitossa on aloitettu monta uutta hanketta, joista voisi mainita esimerkiksi digihankkeen, jossa digitaitoja viedään yhdistyksiin ihan kädestä pitäen opettamalla. Toinen uudennainen hanke oli Kato mitä mä sanon -huuliolukukampanja, joka sai aika mukavasti julkisuutta sosiaalisessa mediassa. Hanke toteutettiin aivan uudella tavalla,

jossa käytettiin tämän ajan henkeen kuuluvia some-välineitä hyödyksi. Saimme siihen muuttaman julkisuuden henkilönkin mukaan!

Sääntömuutostyö on aloitettu ja toivottavasti se saadaan maaliin ensi vuoden liittokokoukseen mennessä. Sitten liittokokous voi päättää, otetaanko uudet säännöt käyttöön vai ei. Kiinteistöasioiden tiimoilla on myös tapahtunut paljon; Kopolan keittiön remonttia valmistellaan ja sitten kaikkein suurin kiinteistöhanke – Valkean Talon remontti on suunnitteluvaiheessa. Korjausvelkaa on kertynyt melkoisesti ja se tekee koko VaTa:n remontin rahoittamisesta todella haastavaa ja joudumme miettimään monia eri vaihtoehtoja. Toiminnan jatkuminen tulee kuitenkin turvata mahdollisimman hyvin kaikilla liitto-, piiri-, yhdistys- ja jäsentasoillamme.

On aika hiljentyä ja muistella mennyttä vuotta, ystäviämme, tapahtumia ja ehkä on hyvä tehdä pieni inventaario menneestä vuodesta. Maailma on jatkuvassa muutoksessa ja muutokset vaikuttavat meihin tavallisiin kansalaisiin monella tavalla. Esimerkiksi ilmastomuutoksen ehkäisemiseksi jokainen voi tehdä omia ratkaisuja, ei välttämättä mitään suurieleistä, mutta juuri niistä pienistä arjen valinnoista se myönteinen ilmastovaikutus syntyy. Samoin on asia meidän vapaaehtoistoimijoiden tekemän työn kanssa. Paikallisella tasolla työ voi tuntua vaatimattomalta, mutta sen vaikutus on yhteenlaskettuna ehdottoman merkittävä. Siitä todella iso kiitos kaikille vapaaehtoistyön tekijöillemme!

Toivotan kaikille jäsenillemme, toimihenkilöillemme ja yhteistyökumppaneillemme Kuuloliiton luottamusjohdon puolesta oikein onnistunutta ja lämmintä Joulua ja hyvää Uutta vuotta!

Terveisin, JOUNI

Kourallinen kasviksia lisää

Keskivertosuomalaisen ruokavaliossa ei ole edelleenkään riittävästi terveellisiä kasviksia. Suositusten mukaan kasviksia tulisi syödä 500-800 grammaa päivässä, mutta kulutuksemme jää helposti alle 300 grammaan. Lisäämällä kourallisen kasviksia päivän aikana ruokailuihin ja välipaloihin, kasvismäärä lisääntyy helposti noin 150 grammalla.

Kasvisten tuotanto kuormittaa lihatuotantoa vähemmän ympäristöä. Kotimaisessa tuotannossa on siirrytty yhä ympäristöystävällisempiin tuotantomuotoihin, joten lähikasvisten suosiminen kannattaa niin ympäristön kuin kansantaloudenkin näkökulmasta. Suurimman hyödyn nappaa kuitenkin ruokailija, joka lisää kasviksia aterioihinsa. Kun kasviksilla korvataan ruokavaliossa erityisesti rasvaa, sokeria ja muita hiilihydraatteja, saadaan ruokavalioista kohtuullisen helposti maukasta, monipuolista ja terveellistä.

Lähde: Puutarhaliitto

Maidon rasvat eivät ole terveysriski

Maidon sisältämät rasvat eivät altista kakkostyyppin diabetekselle, mutta niiden vähentäminen ja korvaaminen täysjyväviljalla voi pienentää sairastumisriskiä entisestään. Muut eläinperäiset rasvat ja huonot hiilihydraatit puolestaan saattavat hieman lisätä diabetesriskiä.

Tiedot käyvät ilmi American Journal of Clinical Nutrition -lehdessä julkaistusta yhdysvaltalais tutkimuksesta, jossa hyödynnettiin kolmen aikaisemman tutkimuksen ja yhteensä lähes 200 000 miehen ja naisen pitkäaikaisia seurantatietoja. Seurannan aikana lähes 17 000 osallistujaa sairastui kakkostyyppin diabetekseen.

Ruokavalion maitorasvat eivät liittyneet sairastumisriskiin, kun vertailukohtana oli ruokavalion hiilihydraattipitoisuus. Riski kuitenkin suureni hieman, jos maitorasvojen osuutta vähennettiin ja korvattiin muilla eläinrasvoilla tai huonoilla hiilihydraateilla.

Vaikka maitorasvat eivät suurentaneet diabetesriskiä, sairastumisen todennäköisyys pieneni, jos maitorasvoja korvasi täysjyväviljoilla. Muutos ei ollut kuitenkaan kovin suuri, vain 7 prosenttia. Tulokset viittaavat joka tapauksessa siihen, että maidon sisältämällä rasvoilla ei ole merkittävää vaikutusta diabetesriskiin.

Tutkimusten mukaan maidolla voi olla monia suotuisia terveysvaikutuksia. Maito sisältää muun muassa kalsiumia, fosforia, kaliumia ja magnesiumia, jotka saattavat alentaa verenpainetta. Erityisesti jogurtti ja muut hapatetut maitotuotteet ovat tutkimusten perusteella terveellisiä.

Lähde: Uutispalvelu Duodecim

Suomalaisten riski kuolla kansantauteihin pienenee

Ennenaikainen kuolleisuus keskeisiin kansantauteihin on vähentynyt Suomessa. Tärkein syy tähän on keskeisten riskitekijöiden, kuten tupakoinnin, korkean verenpaineen ja korkean kolesterolin väheneminen. THL on julkaissut selvityksen kansantautikuolleisuuden kehityksestä Suomessa ja ennusteen tuleville vuosille.

Sydän- ja verisuonitautien syntyyn vaikuttavat riskitekijät ovat merkittävästi vähentyneet Suomessa 25 vuoden aikana, mutta lasku on hidastunut viime vuosina. Tupakointi on vähentynyt merkittävästi: vuonna 1992 miehistä tupakoi 37 prosenttia ja naisista 21 prosenttia. Vuonna 2017 vastaavat luvut olivat 26 prosenttia ja 17 prosenttia. Kolesterolitasot nousivat vuosina 2007–2012, mutta kääntyivät sitten laskuun. Myös verenpainetasot laskivat vuodesta 2012 vuoteen 2017.

Sen sijaan sekä miesten että naisten painoindeksi nousi ja vyötärön ympärys kasvoi merkittävästi vuodesta 1992 vuoteen 2017. Vuonna 1992 16 prosenttia miehistä ja 15 prosenttia naisista oli lihavia (painoindeksi yli 30). Vuonna 2017 lihavien osuus oli noussut molemmilla sukupuolilla 23 prosenttiin.

”Ennenaikainen kuolleisuus sydän- ja verisuonitauteihin, syöpään, diabetekseen ja kroonisiin keuhkosairauksiin on vähentynyt, koska tunnetut riskitekijät, kuten tupakointi, korkea verenpaine ja korkea kolesterolitaso ovat vähentyneet ja tautien hoito on parantunut.

Toisaalta epäsuotuisaa kehitystä on muun muassa ylipainon ja lihavuuden lisääntyminen”, kertoo tutkimusprofessori Pekka Jousilahti.

Lähde: Terveystieteiden tutkimuskeskus

Kaikki liikunta pidentää elinikää

Liikunta ja fyysinen aktiivisuus antavat lisää elinvuosia riippumatta siitä, miten paljon liikuntaa harrastaa. Jo vähäinen aktiivisuus on parempaa kuin passiivisuus. Tulokset perustuvat kahdeksan aikaisemman tutkimuksen ja 36 000 keskimäärin 63-vuotiaan tietoihin.

Kun tutkijat yhdistivät tiedot osallistujien aktiivisuudesta ja kuusivuotisen seurannan aikana sattuneista kuolemantapauksista, he havaitsivat kuolleisuuden tasaisesti pienenevän mitä enemmän henkilö liikkui. Vastaavasti suuren osan päivästä paikallaan pysyttelevien kuolleisuus oli muita suurempaa. Riskit alkoivat näkyä, kun fyysisesti passiivista aikaa oli yli kymmenen tuntia päivässä.

Verrattuna vähiten liikkuviin vain hieman enemmän liikkuvien riski menehtyä seurannan aikana oli lähes puolet pienempi ja eniten liikkuvien riski jopa 70 prosenttia pienempi. Yli kymmenen tuntia päivästä fyysisesti passiivisesti viettävät puolestaan menehtyivät noin kolme kertaa todennäköisemmin kuin aktiivisimmat.

Tulokset viittaavat siihen, että liikunnan hyötyjä voi saada, vaikka ei kykenisi liikkumaan liikuntasuosittelun vaatimissa määrissä. Nykyisten suomalaissuosittelujen mukaan aikuisten olisi hyvä harrastaa kohtuukorkeasta kestävyysliikuntaa, kuten reipasta kävelyä, ainakin 150 minuuttia viikossa tai raskasta liikuntaa, kuten juoksua, 75 minuuttia viikossa.

Uutispalvelu Duodecim

Vanheneminen.fi – tietoa ja työkaluja jokaiselle yli 50-vuotiaalle

Miten asun mukavasti ja turvallisesti, kun ikää tulee lisää? Mihin minun tulisi kiinnittää huomiota syömisessäni voidakseni hyvin? Mi-

hin rahani riittävät eläkkeellä? Vanheneminen.fi-sivusto on laaja tietopaketti jokaiselle, joka haluaa suunnitella ja ennakoida itselleen ja läheisilleen turvallisia ja hyviä vuosikymmeniä. Sivuston teemoja ovat asuminen, talous, mielekäs elämä, terveys ja ikääntymiseen liittyvät juridiset asiakirjat.

Hyvään vanhuuteen varautuminen on keskeinen osa elämäntien perusasioita, aivan kuten opiskelun tai työuran suunnittelu. Moni elää hyvin pitkään eläkkeellä, jopa kolmanneksen elämänsä. Vanheneminen.fi-hankkeen tavoitteena on, että ihmiset vaikuttaisivat hyvissä ajoin itse siihen, että elämäntienvaiheesta tulee mahdollisimman hyvä.

Lähde: Vanhustyön keskusliitto

KUVA: ILKKA VUORINEN

Seuraa Kuuloliittoa Facebookissa

Valtuusto hyväksyi vuoden 2020 toimintasuunnitelman

Parituntisessa valtuuston kokouksessa keskustelua herätti erityisesti Kopolan kurssikeskuksen taloustilanne ja remontointitarpeet.

–Vuosi on ollut hyvin toiminnallinen. Alkuvuodesta liittoa työllistivät tilinpäätökseen ja STEA-avustuksiin liittyvät asiat ja nyt on suunniteltu ensi vuoden toimintaa. Olemme täällä päättämässä kuulovammaisten yhteisistä asioista, totesi valtuuston puheenjohtaja **Titta Väisänen** avauspuheenvuorossaan.

Kokouksen alussa pidettiin hiljainen hetki marraskuussa kuolleen valtuutettu **Seija Haapalehdon** muistoksi.

Valtuusto hyväksyi toimintasuunnitelman ja talousarvion vuodelle 2020. Toimintasuunnitelman kuulolähipalvelua käsittelevää kohtaa päätettiin tarkentaa **Irmeli Wileniuksen** ehdotuksesta.

Toiminnanjohtaja **Sanna Kaijanen** kertoi, että STEAlta on haettu avustuksia vuodelle 2020 yhteensä 2,7 miljoonaa euroa. Tässä summassa ei ole mukana mahdollisesti saatavaa Paikka auki –työllistämisyavustusta. Muita tuottoja on budjetoitu vuodelle 2020 yhteensä 990 000 € ja henkilöstökuluja noin 1,7 miljoonaa euroa.

Valtuusto päätti, että jäsenmaksut vuodelle 2020 säilyvät entisellään: jäsenmaksu on 14 euroa varsinaiselta jäseneltä, nuoriso-, vapaa-, ainais- ja kunniajäseniltä kahdeksan euroa sekä sotaveteraanijäseneltä yksi euro. Myöskään kannatusjäsenmaksuihin ei tehty muutoksia.

Valtuusto kävi vilkasta keskustelua Kopolan kurssikeskuksen tilanteesta. Liittovaltuusto evästi hallitusta tuomaan kevätkuultuustoon selonteon Kopolan tilanteesta ja erilaisista toimintavaihtoehtoista.

Olavi Rantanen Lounais-Suomen piiristä ehdotti, että Kuuloliiton tulee vaatia Kelaa selkeyttämään tulkkauspalvelujen periaatteita ja helpottamaan palvelujen tilaamista valtakirjalla.

Kokouksen lopuksi valtuutetut lauloivat yhdessä Finlandia-hymnin hallituksen jäsen **Raimo Härkösen** johdolla.

Herkällä korvalla –esteettömyyspalkinto yliarkkitehti Niina Kilpelälle

Ympäristöministeriön yliarkkitehti Niina Kilpelän mukaan kaikkien esteettömyyden osa-alueiden tulee toteutua yhdessä. Ei voi sanoa, että esimerkiksi liikkumisen esteettömyys olisi tärkeämpää kuin kuulemisen esteettömyys.

Vuoden 2019 Herkällä korvalla –palkinto luovutettiin 22.11. Kuuloliiton liittovaltuuston seminaarissa. Palkinto myönnettiin Kilpelälle, sillä hän on työssään useissa vammaisjärjestöissä sekä ympäristöministeriön yliarkkitehtinä edistänyt laaja-alaisesti kaikkien ryhmien esteettömyyttä. Kilpelä on ollut tekemässä monia esteettömyysoppaita ja mukana kehittämässä rakennetun ympäristön esteettömyyden kartoitusmenetelmää (ESKEH). Jokaisessa työssään Kilpelä on huolehtinut kuulovammaisten tarpeiden huomioon ottamisesta ja tehnyt samalla tiivistä yhteistyötä Kuuloliiton kanssa.

– Olin palkinnosta hyvin yllättynyt. On ihana saada positiivista palautetta tällaiselta taholta. Saa varmistusta, että tekee oikeita asioita, kiittää Kilpelä.

Kilpelä korostaa, että esteettömyys on pohjimmiltaan ihmisoikeusasia. Jos esteettömyys ei toteudu, eivät toteudu ihmisoikeudetkaan. Lainsäädännössä esteettömyys ja saavutettavuus on nykyään huomioitu kohtuullisen hyvin, käytännön toteutus etenee kuitenkin hitaasti.

– Lainsäädäntö velvoittaa uudis- ja korjausrakentamista, joka on vain pieni osa koko rakennuskannasta. Esteettömyysasetus ei suoranaisesti velvoita tekemään muutoksia olemassa olevaan ympäristöön. Muutosveloitte voi tulla yhdenvertaisuuslain kohtuullisten mukautusten kautta. Tällä hetkellä ei voi kuitenkaan vielä luottaa, että kaikkialle pääsisi.

– Lainsäädäntö myös painottuu liikkumisen esteettömyyteen. Heti kun kyse on esimerkiksi kuulo- tai näköympäristön esteettömyydestä velvoittavaa säädäntöä on vähemmän ja se on yleisemmällä tasolla.

Esteettömyys ei ole vielä itsestäänselvyys. Kilpelän mukaan järjestöjen on yhä edelleen muistutettava esteettömyyden merkityksestä, vaikutettava poliitikkoihin ja tuotava esiin

Niina Kilpelä.

esteettömyysasiantuntijuuttaan. Myös kokemus- ja käyttäjäasiantuntijuudelle on paikkansa.

– Meillä on kuitenkin yksi ympäristö, jota käyttävät monenlaiset ihmiset. Esteettömyys ei ole räätälöityjä erityisratkaisuja vaan hyviä ja toimivia perusratkaisuja, jotka toimivat mahdollisimman monelle. Siksi esteettömyyden toteutuminen vaatii myös yhteistyötä.

– Jos kaikki ajavat vain omaa etuaan, niin ulkopuolisen silmin se on hajanaista ja herää ihmetys, mitä nyt sitten pitäisi tehdä. Aina kun liittoutuu ja vie yhdessä asioita eteenpäin, on vahvempi ja saa äänensä paremmin kuuluviin.

Herkällä korvalla –palkinto myönnetään joka toinen vuosi toimijoille tai yhteisöille,

jotka ovat esimerkillisellä toiminnallaan edistäneet kuulovammaisten toimimismahdollisuuksia. Ensimmäisen kerran palkinto myönnettiin 2010. Palkinnon ovat aiemmin saaneet Hotelli Urku, FinFonic Oy:n toimitusjohtaja Heikki Hiippala, Saint-Gobain Rakennustuotteet OY/Ecophon, Invalidiliiton arkkitehti Kirsti Pesola ja Qlu Oy.

Titta Väisänen, Marja Antola ja Elina Rytsölä.

TEKSTI JA KUVAT: ANNINA VIRTÄ

Taukopuhetta

1. Toimintasuunnitelman 2020 mukaan Kuuloliitto tukee eri tavoin yhdistys- ja vapaaehtoistoimintaa. Mihin toimintaan ja millaista tukea yhdistyksille tulisi mielestäsi erityisesti tarjota?
2. Kuuloliitolla on myös muita tehtäviä kuin yhdistystoiminnan tukeminen. Mitä asioita toivot Kuuloliiton erityisesti painottavan?

Kaija Karvinen,

Savonlinnan Kuulo ry

1. Enää ei voida toimia, jos ei osata käyttää digilaitteita. Jotta tämä sukupolvi pysyisi kehityksessä mukana, tarvitaan koko ajan tukea digiosaamiseen. Myös yhdistyksen hallitukseen on vaikea saada uusia jäseniä, kun pelätään digilaitteiden käyttöä ja sähköistä viestintää. Onneksi nyt saamme koulutusta.

Kuulolähipalvelu on maakunnissa toiminnan selkäranka ja vanhojen ihmisten avun tarve on suuri. Kuuloliitto kouluttaa kuulolähipalveluun vapaaehtoisia, mutta toimintaan pitäisi saada myös taloudellista tukea, että pystyisimme toimimaan ympäröivissä kunnissa.

Ritva Hirvelä ja Kaija Karvinen

2. Kuulolähipalvelutoiminta pitäisi nostaa voimakkaammin esille myös valtakunnallisessa toiminnassa. Liiton toimintasuunnitelmassa on paljon hienoja lauseita: siihen pyritään ja sitä tehdään, mutta ei ole konkretiaa, että millä konstilla tehdään ja kuka tekee. Epäselväksi jäi esimerkiksi mitä Yhdistystaitajailaisuudet pitävät sisällään.

Ritva Hirvelä,

Inari-Utsjoen Kuuloyhdistys ry

1. Pohjoisessa taloudellisen tuen tarve on paljon suurempi kuin etelässä, sillä matkat ovat pitkiä. On hyvä, että Kuuloliitosta voi hakea toimintatonta. Muuten varojen hankinta jää yksittäisten myyntijuttujen, korttien, adressien, kahvitusten ja arpajaisten varaan.

Enemmän liitto voisi tukea paikallista vaikuttamista, että saataisiin asiantuntevia palveluja myös tänne. Nyt kuuloasioita ei oikein ymmärretä erilaisissa palveluissa.

2. Toimintasuunnitelmassa on paljon tärkeitä juttuja, mutta vähän huolettaa, että liitto järjestää meille töitä aina vaan enemmän – toimintaa siirretään vapaaehtoisille. Pitää tehdä sitä ja tätä ja annetaan ohjeita. Mutta onko yhdistyksissä tekijöitä?

Antti Haapavuori,

Vakka-Suomen Kuulo ry

1. Yhdistysten hallitukseen tarvittaisiin nuoria vanhojen jäsenien tilalle. Hallitusten jäsenille taas tarvittaisiin esimerkiksi luentotilaisuuksia siitä, mikä on hallituksen jäsenen tehtävä ja mistä he ovat vastuussa. Hallituksen vastuuta eivät kaikki ymmärrä.

2. Kuuloliitto tekee yhteistyötä Eläkeläisten kanssa, mutta myös muiden eläkeläisjärjestöjen kanssa pitäisi olla yhteistyössä. Yhdistyksistä pääsisi helpommin kertomaan eri eläkeläisjärjestöihin kuuloasioista, jos yhteistyötä olisi myös liittojen välillä.

Tampereella kuulolähipalvelua tehdään aina parityönä

Tampereella kuulolähipalvelutoiminta alkoi vuonna 2001. Tällä hetkellä toiminnassa on mukana seitsemän vapaaehtoista, jotka ohjaavat ja neuvovat neljässä eri palvelupisteessä. Vastaanottoja on vuosittain noin 35 ja asiakkaita niissä käy liki 220.

Varsinaisten vastaanottojen lisäksi tamperelaiset järjestävät tänä vuonna neljä kuulopäivää ja 15 kuuloluentoa. Näiden yhteydessä on mahdollista saada kuulolähipalvelua. Ohjausta ja neuvontaa annetaan myös sähköpostitse ja puhelimella, vaikkakaan tätä ei markkinoida väärinymmärrysten välttämiseksi.

– Meille tulee niin paljon pyyntöjä esimerkiksi palvelutaloista, että kaikkiin emme pysty

**Helena Niemi, Pirjo-Liisa Kivinen,
Sirkka Mattila ja Irmeli Wilenius**

vastaamaan lyhyellä ajalla. Meillä on vakiintuneita palvelutaloja, joissa käymme säännöllisesti, ja lisäksi pyrimme käymään kertaluontoisesti kahdessa palvelutalossa keväällä ja kahdessa syksyllä, kertoo yhdistyksen jäsenkirjuri ja kuulolähipalvelun vapaaehtoinen **Sirkka Mattila**.

– Ikäkuuloluentoja kysytään kiihtyvään tahtiin. Niitä kyselevät palvelutalojen lisäksi hyvinvointikeskukset, seurakunnat ja muut yhdistykset, erityisesti eläkejärjestöt. Osalle on täytynyt sanoa, että menee pitkälle ennen kuin ehditään. Kaikkien pyyntöihin pyritään kuitenkin vastaamaan enemmän tai myöhemmin, mutta silti tässä mennään vapaaehtoisten ehdoilla. Ei oteta työtä enemmän kuin mitä vapaaehtoiset pystyvät kohtuudella tekemään, jatkaa yhdistyksen puheenjohtaja ja alusta asti kuulolähipalvelutoiminnassa mukana ollut **Irmeli Wilenius**.

– Ja aina etukäteen kysytään vapaaehtoisilta, pääsisitkö siihen ja tähän tapahtumaan, ja sen mukaan mennään, miten saadaan tekijöitä, lisää vapaaehtoisena toimiva **Pirjo-Liisa Kivinen**.

KUULOLÄHIPALVELUSSA käy paljon entuudestaan tuttuja asiakkaita, mutta aina mukaan tulee myös uusia. Tyypillisesti apua haetaan kuulokojeen käytön opetteluun, korvakappaleen puhdistamiseen ja kojeen paikoilleen asettamiseen. Monia opastetaan lisäapuvälineiden hakemisessa ja paljon tiedotetaan siitä, miten kuulontutkimuksiin hakeudutaan.

– Osalla asiakkaista on fysiologisia ongelmia, esimerkiksi nivelrikkoa, tai heikentynyt motoriikka ja huono näkö – ei pysty itse tekemään. Joillakin taustalla on heikentynyt kognitio, ei mielletä mikä kuuluu mihinkään kloon. Ohjeet eivät mene perille, laitteen

korvaan laittoa ja käyttöä pitää harjoitella toistuvasti, toteavat Kivinen ja Mattila.

– Joskus asiakkaalla on tarve puhua ihan muustakin kuin kuuloasiasta. Silloin kuunnellaan ja ollaan vertaistukijana. On hieno nähdä asiakkaan lähtevän ylen tyytyväisenä ja jopa onnellisena, kun hän on saanut purkaa sydäntään, kertoo kuulolähipalvelun vapaaehtoinen **Helena Niemi**.

TAMPERELAISILLA ei ole ollut juurikaan vaikeita tai hankalia asiakkaita. Sen sijaan he kertovat ”hauskoja tarinoita” esimerkiksi siitä, miten paristo on laitettu suoraan korvaan ja kuulokoje kuivattu mikrossa. Kuulokojeita on löytynyt pyykin- ja astianpesukoneista, pölynimureista sekä yhdessä hampaiden kanssa vesilasista. Joku ihmetteli, kun letku oli sulanut kiinni kuulokojeeseen, vaikka laite toimi ensin niin hyvin saunassakin. Jollakin toisella taas oli sopimaton koje – se roikkui 15 sentin letkun päässä olkapäällä. Ja ainakin yksi koira on syönyt iltaruoakseen kuulokojeen.

Aina vapaaehtoiset eivät osaa vastata kaikkiin kysymyksiin ja tarpeisiin, mutta silloin sanotaan rehellisesti, että tässä asiassa en osaa neuvoa ja ohjataan eteenpäin. Suurena apuna on ollut Kuuloliiton järjestämät kuulolähipalvelun koulutukset ja toiminnanohjaukset sekä parityöskentely.

– Meillä kaikki vapaaehtoiset käyvät kuulolähipalvelun peruskurssit ja työ tehdään pareina. Kun tulee uusi vapaaehtoinen, hän saa aina parikseen jo pitkään kuulolähipalvelua tehneen, kertoo Wilenius.

– Ja kun tekijöitä on kaksi, ongelmia voi pohtia kaksistaan. Voi kysyä toiselta, ja näin yleensä löytyvät ratkaisutkin, lisää Kivinen.

PARITYÖSKENTELYN LISÄKSI yhteishenki, mahdollisuus keskusteluun, ”aito” vapaaehtoisuus sekä palaute ja arvostus auttavat vapaaehtoisia jaksamaan työssään.

– Tärkeintä on, että tehdään yhdessä porukkahengellä, ja että toiminta tapahtuu vapaaehtoisten ehdoilla. Vapaaehtoiset itse päättävät, minne he haluavat mennä ja kuinka paljon he ovat valmiita tekemään. Ketään ei patisteta mihinkään ja porukalla sovitaan, kuka mihinkään menee. Palveluaikoja ja –paikkoja lisätään ja vähennetään tekijöiden mukaan, kertoo Wilenius.

– Yhdistys järjestää 1-2 kertaa vuodessa vapaaehtoisten keskustelutilaisuuden ja esimerkiksi kuukausittaisten kuuloiltojen tai muden tapahtumien yhteydessä voi kertoa, jos jokin

asia rassaa. Aina voi myös soittaa ja kysyä. On myös mukavaa, että yhdistys palkitsee hyvillä tarjottavilla esimerkiksi pizzalla ja täytkekakulla, selvittävät Kivinen ja Niemi.

– Ja kyllä asiakkaan antama palaute - joskus ihan kyynleet silmissä annettu kiitos – kannustaa jatkamaan. Tulee varmuus, että homma tehdään oikein, lisää Niemi.

– Enemmän tästä itse saa kuin mitä antaa. On hauska kuunnella ihmisten juttuja ja tava- ta erilaisia ihmisiä, toteaa Mattila.

TAMPEREEN KUULOYHDISTYS on pitkään tehnyt yhteistyötä lapsia ja työikäisiä hoitavan Tampereen yliopistollisen keskussairaalan kuulokeskuksen ja yli 65-vuotiaita hoitavan Hatanpään korva- ja silmäyksikön kanssa. Yhdistys käy säännöllisesti sairaaloiden ensitietopäivillä kertomassa toiminnastaan ja sairaaloiden kuntoutusohjaajat kertovat asiakkailleen kuulolähipalvelusta ja jakavat esitteitä. Joskus järjestetään myös yhteisiä keskustelutilaisuuksia.

– Tieto kulkee kitkatta sairaaloiden ja yhdistyksen välillä – tiedämme ja tunnemme toistemme tekemiset. Nykyään sairaalat suhtautuvat hyvin myönteisesti kuulolähipalveluun ja myös arvostavat tätä työtä. Luottamus on molemminpuolista – se on tärkeää, toteaa Wilenius.

Kuulolähipalvelu

- Kuulolähipalvelun (KLP) vapaaehtoiset opastavat ja tukevat kuulokojeen ja apuvälineiden käytössä; avustavat korvakappaleen puhdistuksessa ja letkun vaihdossa; neuvovat kuuloon liittyvissä kysymyksissä sekä ohjaavat tarvittaessa eri palvelujen piiriin
- KLP-toimintaa on ollut yhdistyksissä jo vuosikymmeniä. Systemaattinen toiminnan kehittäminen ja vapaaehtoisten kouluttaminen alkoi 2001.
- Kuulolähipalvelussa noudatetaan yhteisiä toimintaperiaatteita.
- Kuuloliitto järjestää vuosittain kaksiosaisen KLP-toiminnan peruskoulutuksen, yhdistysten KLP-vastaaville on toiminnanohjausta sekä KLP-vapaaehtoisille kymmenkunta alue- tai yhdistyskohtaista toiminnanohjausta.
- Vuonna 2018 kuulolähipalvelutoimintaa oli lähes 60 yhdistyksessä ja KLP-vapaaehtoisia yli 270. Vapaaehtoistyötunteja tehtiin liki 7400. Vastaanottotilaisuuksia järjestettiin yli 1300.
- Henkilökohtaista ohjausta ja neuvontaa sai 2018 noin 11 000 asiakasta.

TV-tekstitys kuntoon!

Digitaalinen tekstitys:

Valitse television tai digiboksin asetuksista tekstityskieleksi hollanti. Tallentavat digiboksit mahdollistavat tallennuksen tekstityksen kanssa. Tämä koskettaa erityisesti seuraavia kanavia:

- YLE 1 (myös YLE Uutisten tekstitys klo 15.00, 17.00, 19.10, 20.30 ja 21.50).
- YLE 2
- YLE Teema
- YLE FEM (ruotsinkieliset ohjelmat ruotsiksi)
- MTV3

Perinteinen teksti-tv:n tekstitys:

Valitse tällöin tekstitys seuraavilta sivuilta:

- YLE 1 sivu 333
- YLE 2 sivu 334
- Yle Teema sivu 336
- NELONEN sivu 333

Tekstityksestä kertovat tiedot näkyvät:

YLE: Oikeassa yläkulmassa näkyvä teksti. Suomenkielisillä kanavilla YLE 1, YLE 2 ja YLE Teema teksti on: **Tekstitetty suomeksi** ja ruotsinkielisellä YLE FEM -kanavalla: **Svensk textning**.

Tulevat suomenkieliset tekstitetty ohjelmat voi tarkistaa tästä osoitteesta: <http://yle.fi/ohjelmaopas/tekstitys/>

NELONEN: Ohjelman alkaessa ja mainoskatkon jälkeen näkyy ilmoitus: "Ohjelma on nähtävissä tekstitetynä sivulla 333".

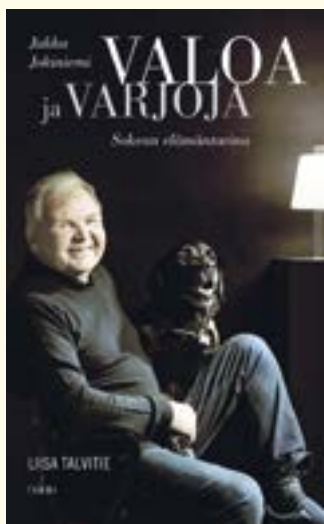
NETTI-TV:

Yle AREENAssa mahdollisen ohjelmatekstityksen saa näkyviin, kun vie ohjelman alettua hiiren kuvan päälle, klikkaa ruutuun ilmestyvää TXT-ikonin ja valitsee kieleksi "suomi (ohjelmatekstitys)".

LISÄTIETOJA TEKSTITYKSESTÄ:

YLE: www.yle.fi/ohjelmatekstitys ja Facebookista: www.facebook.com/yleohjelmatekstitys.

Kattava TV-opas, jossa kerrotaan kaikkien pääkanavien kotimaisten ohjelmien tekstityksestä löytyy verkko-osoitteesta: <http://www.ampparit.com/tv-opas> -- > klikkaa hiirellä ohjelman kohdalle, niin avautuu ohjelmamedia kertova ikkuna ja samalla kertoo, onko ohjelma tekstitetty.

Liisa Talvitie: *Valoa ja varjoja.*
Sokean elämäntarina. Tammi
2019

Valoa pimeyteen

Sokean toimitusjohtaja Jukka Jokiniemen elämäntarina on inspiroiva kirja kaikille eri tavoin vammaisille henkilöille ja myös suurelle yleisölle.

Jokiniemi sai 19-vuotiaana teekkarina kuulla, että hän tulee sokeutumaan. Hän pani vauhtia opintoihinsa, perusti Innojok-designvalaisinyrityksen ja väitteli tohtoriksi.

FM, Apu-lehden toimittajan Liisa Talvitien kirjoittama elämäkerta seuraa Jokiniemen vaiheita kronologisesti lapsuudesta lähtien, Roihuvuoren pihoilta Lappeenrannan teknilliseen korkeakouluun ja edelleen. Vilkas, neuvokas poika tarttui kaikkiin vastaan tuleviin mahdollisuuksiin.

Lappeenrannassa Jokiniemi sai ylioppilaiden terveystarkastuksessa lähetteen silmätutkimuksiin. Paljastui parantumaton silmän pohjan rappeuma, joka voi johtaa sokeuteen. Silmissä oli ollut valonarkuutta ja värien erotelukyky oli heikentynyt. Tieto oli sokki, joka olisi murskannut monen haaveet. Surussa Jukkaa lohdutti ajatus, että harrastus, purjehtiminen onnistuu monilla muillakin aisteilla.

Kaikki suunnitelmat muuttuivat. Jukka vaihtoi koneenrakennuksen opinnot tuotantotalouteen. Hän päätti pyrkiä valaisinbisnekseen ja suoritti opintoja vauhdikkaasti.

Jukka pääsi HYKS:n (HUS) kuntoutusyksikköön kuntoutustarpeen arviointiin ja ensitietoryhmään. Hän tutustui näkövammaisten tietotekniisiin apuvälineisiin ja alkoi antaa ohjausta niiden käytössä. Kuopion yliopiston Koulutus- ja kehittämiskeskuksessa tarjoutui paikka kuntoutustaitojen ja -ohjauksen opiskelussa. Pro gradu -työn aihe oli idea toimivan ympäristön suunnittelusta. Lopputyön tekemistä varten Jukka hakeutui Otaniemen Teknillisen korkeakoulun terveydenhuollon rakentamisen instituuttiin eli Soteraan. Projektista ja gradusta valmistui Jukan ensimmäinen kirja, *Toimiva ympäristö jokaiselle. Heikkonäköiset henkilöt arvioimassa rakennettua ympäristöä*. Kuntoutusohjaajana hän opetti Arlainstituutissa, näkövammaisten ammattikoulussa.

Suomen Akatemia käynnisti ikääntymisen tutkimusohjelman, jossa Jukka oli mukana väitöskirjatyöllään. Hän tutki moniaistisuuden merkitystä: miten aistit toimivat yhdessä

ja miten moni aisti heikkenee iän myötä.

Innojok aloitti tuotantonsa suurennuslasivalaisimella. Mukaan tulivat kirkasvalolaitteet. Nykyisin valikoimissa on kolmen kymmenen suunnittelijan valaisimia, tunnetuimpia heistä ovat Eero Aarnio, Harri Koskinen ja Tapio Anttila. Yrityksellä on vientiä kahteenkymmeneenviiteen maahan, eniten Sveitsiin ja muihin Keski-Euroopan maihin sekä Japaniin.

Tyylikäs valaisin houkuttelee asiakkaita, mutta tärkeintä on laadukas valo. Ihmisen aistijärjestelmän huomioimisella on merkitystä näkövammaisen toimintakyvyille. Moni sa pystyy havaitsemaan valaistuseroja, ja se helpottaa sopeutumista ympäristöön. *Kaupunki kaikille aisteille* – väitöskirja herätti huomiota, sillä Jukka oli ensimmäinen näkövammaisen tekniikan tohtori Suomessa.

Jukan rohkeus ja määrätietoisuus näkyvät hänen harrastuksissaan, purjehduksessa, Sipoon rannan kesämökissä, Käpylän Karjalatalon tanssitunneilla ja Singelit-sekakuorossa. Menestymisen lisäksi elämässä on ollut myös varjoja, kaksi avioeroa, liikenneonnettomuus, Johanna-tyttären kuolema alle 5-vuotiaana INCL-keskushermostosairauteen. Jukka on osallistunut näkövammaisten purjehduski-soihin. Hänellä on miehistössä pari näkevää, jotka antavat ohjeita. Jos mukana ei ole näkevää miehistöä, sokeaa purjehtijaa ohjataan äänimerkein eli piippaavin poijuin. Luovuttuaan kisoista Jukka on tehnyt yhteistyötä Suomen Purjelaivasäätiön kanssa ja on sen valtuuskunnan jäsen.

Kirja on lukijaystävällinen ja helposti avautuva. Liisa Talvitie on aikaisemmin kirjoittanut elämäkerrat Asko Sarkolasta, Matti Eskosta ja Ilkka Heiskasta.

KUVA: ULLA-MAIJA LÄHTENMÄKI/TAMMI

Markku on arvokas apu

Vapaaehtoistoiminnassa tehtävät voivat olla pieniä tai suuria, mutta kaikki ovat yhtä **arvokkaita**. Kuopiolainen **Markku Räsänen** on yksi vapaaehtoistoimijoista.

Kuka olet ja mistä tulet?

– Olen Markku Räsänen ja olen syntynyt nykyisin Kuopioon kuuluvassa Maaningan kunnassa. Juuriltani olen täysin savolainen, mutta kasvuympäristön huomioiden ehkä vain osa jutuistani on kuulijan vastuulla. Armeijan ja ammattiopintojen jälkeen olen elänyt koko aikuisikäni Kuopiossa. Vähän yli vuosi sitten jäin eläkkeelle vaimon vielä jatkaessa ahertamista työelämässä, lapsia meillä ei ole. Koira varmaan olisi ilman allergiaa.

Mitä teit eläüksesi?

– Kouluttauduin laskentatoimen merkonomiksi ja työelämä meni erilaisia taloushallinnon töitä tehden eri alojen työnantajilla. Luonteeltani olen ”yksin nyhrääjä” eli pidän numeroista, tilastoista, rekistereistä ja kaikesta muusta mikä monelle aiheuttaa puistatusta. Tietotekniikka on myös lähellä sydäntäni. Viimeisimmän ja pisimmän työurani tein erään järjestön työntekijänä hoitaen eri taloushallinnon tehtäviä.

Mitkä asiat ovat sinulle tärkeitä elämässä?

– Koti, sukulaiset ja ystävät ja myös hyvä asuinympäristö. Harrastuksista uusimpana on kuuloyhdistyksen kuulolähipalvelu ja sen lisäksi yritän elvyttää pitkään syrjässä ollutta valokuvausharrastusta. Lisäksi yritän pitää mielen virkeänä Kansalaisopiston kielikursseilla. Liikunnan aloittaminenkin on ohjel-

massa, valitettavasti se on vielä ”savolainen projekti” eli aloittamista vaille valmis.

Mistä huomasit kuulosi heikentyneen?

– Synnyin maataloon 50-luvulla ja lapsuuteni maalla oli muuten hiljaista paitsi käytännössä kaikki käytössä olevat koneet olivat hyvin kovaäänisiä (traktori, puimakone, myllyt jne.). Pikkupoikana tietysti kaikki koneet kiinnostivat ja aina kun oli mahdollista olin mukana katsomassa ja sitten sitä mukaa kun pystyin osallistuin niillä työntekoon. Kuulosuojaimia ei käytetty ennen kuin ehkä 70-luvun puolivälistä. Myös armeijan autokuskina tutustuin melko mukavaäänisiin laitteisiin

– eikä sielläkään ollut kuulosuojaimia. Lisäksi toimistossa oli muutaman vuoden ihan vieressä matriisikirjoitin, joka tekee kirjaimet lyömällä värinauhan läpi ja on melko kovaääninen laite.

– Kolmekymppisenä huomasin sitten toisen korvan kuulevan paljon huonommin kuin toisen. Kävin erikoislääkärillä ja minulle tehtiin kuulontutkimus, jonka perusteella lääkäri totesi minulla olevan melusta johtuva kuulonalenema. Apuvälineitä ei tuolloin määrätty. Jatkoin ilman kuulolaitteita, kunnes viisikymppisenä töissä alkoi olla hankalaa – en kuullut tai kuulin väärin eli kaikki tyypilliset oireet. Viimeinen pisara oli, kun minulla oli asiakas, jolla oli niin pieni hento ääni, etten saanut selvää vaan piti pyytää työkaveri avuksi. Työterveydessä kuulotestin jälkeen sain passituksen korvapoliiklinikalle ja molempiin korviin kuulolaitteet.

– Nyt käytössäni ovat kolmannet laitteet. Kokeisiin olen mielestäni sopeutunut hyvin johtuen varmaan, että sain laitteista niin suuren avun ja olin vielä melko nuori laitteet saadessani. Apuna käytän lähinnä kaulainduktiosilmukkaa puhelimen handsfreena.

Miten löysit Kuopion kuulon?

– Kuuloyhdistyksessä toimiva tuttu houkutteli vuosia minua mukaan ja liityinkin melko aikaisessa vaiheessa jäseneksi. Passiivinen jäsen olin työelämästä poistumiseeni saakka. Eläkkeelle jäädessäni etsin jotain tekemistä, etten jämähdä sohvalla pohjalle ja otin yhteyttä Kuopion kuulon puheenjohtajaan ja kuulolähipalveluvastaavaan, joilta sainkin lisätietoa ja uskaltauduin katsomaan toimintaa.

– Minut otettiin hyvin vastaan ja siitä alkaen olen pyristellyt mukana oppien itsekin monta uutta asiaa kuulosta ja laitteista. Kuulolähipalvelutehtävien myötä olen saanut myös paljon lisätietoa Kuuloliiton koulutuksista ja kursseista sekä saanut osallistua toiminnan esittelyihin eri tahoille. Tällä hetkellä toimin kuulolähipalvelun vastaavana ja se on tuonut myös uusia mielenkiintoisia työtehtäviä.

Mitä kaikkea mielekästä tykkäät tehdä Kuopion kuulossa?

– Jokainen toimii omien voimavarojensa puitteissa. Omasta mielestäni vähäinenkin työpanos voi olla yhdistyksen kannalta hyvinkin tärkeä. Kaikille löytyy tekemistä. Uusi tulija tuo yleensä myös uusia ajatuksia, joita ei kannata arastella.

– Saan aktiivisuutta ja virkeyttä mieleen, kun pääsen vaihtamaan muiden kanssa ajatuksia.

– Opin uutta yhdistyksessä kuulosta, laitteista, apuvälineistä, kuntoutuksesta, kirjoitustulkkauksesta – muutoin nuo pitäisi etsiä omatoimisesti, mutta yleensä yhdistyksessä on asiasta tietäviä henkilöitä, jotka osaavat kertoa asian.

– Omalta osaltani olen voinut auttaa yhdistystä nettisivujen luonnissa ja ylläpidossa sekä erilaisten pikkuesitteiden teossa. Erilaisissa tapahtumissa olen ollut mukana parhaani mukaan ja esimerkiksi syksyllä Kuopiossa pysähtyneen Kuuloauton oheisjärjestelyissä olin mukana – kiva päivä!

– Olen tutustunut eri taustoista tuleviin ihmisiin, vapaaehtoihin ja kuulolähipalvelua käyttäviin, joilta olen saanut monta hyvää vinkkiä ja ohjetta koskien omaa kuulotilannettani. Olen myös esittelyjen myötä saanut tietoa muista yhdistyksistä ja oppilaitoksista sekä uusia tuttavuuksia.

Olit mukana vertaishenkilönä alueellisella sopeutumisvalmennuskurssilla. Mitä mietteitä sinulle jäi kurssista?

– Sain olla Kuopiossa vertaishenkilönä sopeutusvalmennuskurssilla, jolla oli paljon innokasta, mukavaa väkeä mukana. Itse en ollut aiemmin käynyt kurssia eikä se ollut minulle tuttu. Yleiskuvana jäi että kurssi on tarpeellinen ja tykätty. Koulutus oli myös koulutusta minulle ja lisäkokemusta myös kuulolähipalvelutoimintaan, tutustuin (kivoihin) liiton työntekijöihin ja ilokseni huomasin kurssilaisienkin olevan innostuneita ja motivoituneita.

– Tiivistähtinenhan kurssi on ja varsinkin ensimmäinen päivä on kauempaa tulleille kohutuullisen pitkä, mutta innokkaasti kurssilaiset jakoivat ja keskeiset asiat tulivat läpikäydyksi. Kuulovammaiset ja heidän omaisensa saavat kurssilla toisiltaan vertaistukea ja samalla monille tulee myös uusia tuttavuuksia.

Pauli viihtyy kuuloauton ratissa

Ilman vapaaehtoisia kuljettajia kuuloauto ei nytkähdä eteenpäin. Yksi kuskeista on kemiläinen **Pauli Leskinen**. Hän kiertää etupäässä Lapin, Oulun ja Kainuun seuduilla – joskus kauempanakin. Ajamisen lisäksi hänen tehtäviinsä kuuluvat kuuloseulojen tekeminen ja niiden tulkitseminen. Pohjoisessa Paulin aisaparina on kulkenut hyvin usein **Tapio Riekk**i Kuusamosta.

Pauli lähti neljä vuotta sitten hakemaan kuuloautoa Helsingistä.

– Laitoin tavarat ja kassit autoon ja hurautin liikkeelle. Laskeskelin, että olen pyörittänyt kuuloauton rattia vuosien aikana 10 000 km.

Auto on teknisesti toiminut hyvin. Joskus on ollut normaaleja pikkuhommia kuten tuulilasin pyyhkimien uusimista ja öljynvaihtoa. Muutamia kommelluksia sen sijaan on sattunut.

– Pari vuotta sitten olin Itä-Suomessa porvoollaisen kuuloautovapaaehtoisen **Lea Höökin** mukana. Auton rengas lyötiin rikki Kiteellä yön aikana. Vahingon aiheuttaja ei selvinnyt koskaan. Rengasfirman miehet vaihtoivat vararenkaan alle, että pääsimme tekemään kuuloseuloja. Ajoimme illalla Varkauteen, jossa saimme uudet vanteet alle.

– Auto jäi kiinni Haapajärvellä, kun parkkeerassimme tänä keväänä autoa vanhan Lasaretin takapihalla. Sinne se juuttui. Auto onnistuttiin nostamaan tunkilla.

– Ennen Posioa traktori pöllähti ojaan peräkärryn kanssa ja kuskilla oli kasvot veressä. Pysäytin auton ja menin katsomaan mitä miehelle on tapahtunut. Paikalle tuli apujoukkoja ja jatkoin matkaa Kuusamoon.

Pauli on törmännyt myös virkavaltaan.

– Sodankylässä lähdin parkkipaikalta enkä muistanut laittaa autoon valoja. Poliisit tulivat vastaan ja vilkuttivat. Pysähdyimme katsomaan bussipysäkillä karttaa ja taas samaiset poliisit ajoivat. Nyt he heristelivät sormia.

– Turvallisista matkoista on ollut liikenteessä, tosin Lapissa liikkuu aina poroja, joita tulee varoa.

KUULOAUTO KIINNOSTAA ihmisiä, se jo tiedetään. Pienikin paikkakunta voi yllättää, esimerkiksi Kuhmossa kävi seulassa yli 50 henkilöä.

– Utsjoella oli erilainen rytmi. Seulomisen oli tarkoitus alkaa aamulla kello 9:00, mutta vasta parin tunnin päästä paikalle saapui kiitettävästi porukkaa.

Autoa ajetaan yksissä tuumin, pysähdytään kahvilla ja vaihdetaan kuljettajaa. Pauli kertoo, että hän on päässyt ihmisten aikoihin perille seuraavaan etappiin levähtämään ja nukkumaan.

Säät ovat vaihdelleet ja se rajoittaa kävijämäärää. Kaatosateitakin on matkalla tullut. Kerran on alkanut sateen piiskaus hirvittävään. Helle on hankala, kun autossa ei voi pitää viilennystä. Ikkunat on pidettävä autossa kiinni, ettei tule häiriöääniä jotta seulomisen voi tehdä kunnolla.

– Odotan, että yhdistyksestä on joku neuvomassa autolle paikan, kun saavumme paikkakunnalle. Ilman sähkövirtaa kun seulontalaitteet eivät toimi, Pauli toivoo.

IHMISET SAATTAVAT katsella auton teippauksia ja hämmästellä autoa. Aikuiset eivät niinkään kysele uteliaisuuttaan, mutta pikkunassikat saattavat tiedustella mitä autolla tehdään.

– Pyhännällä sanoin pikkupojille Tuutteko kuuloseulaan? He kysyivät varovasti: Mikä se on? Ei me tarvita! ja vilistivät tiehensä.

Pauli ajautui kuuloauton kuskiksi sattumalta. Hän ei tiennyt, että vapaaehtoisten koulutus alkaa kuuloauton käyttöön – tieto tuli kautta rantain Oulun alueen kuntoutussihteerin **Tiina-Maija Leinoselta**.

– Lupauduin mukaan. Tämä on mukavaa hommaa, tässä on oma vapautensa ja ei tarvitse kulkea täysin kellon mukaan.

– Ajamisesta täytyy tykätä. Auton koen turvalliseksi, koska se on tukeva eikä se vaapu tai heilu.

Auto kiertää vuosittain huhtikuusta lokakuuhun ja lähtee ensi vuonna kierrokselle 17. huhtikuuta Lounais-Suomesta.

– Jatkan ensi vuonna, mies suunnittelee.

Ristiin rastiin Suomea

Kuuloautolle on tullut neljän vuoden aikana kilometrejä noin 60 000, kertoo kuuloautovastaava **Paula Hesso**.

Kuuloauton kuljettajaksi haluavalla on hyvä olla kokemusta isommalla autolla ajamisesta, vaikka sen ajamiseen riittää B-ajokortti eli henkilöautokortti. Kuuloauton vapaaehtoisiksi aikovat pyritään valitsemaan niin, että he pystyisivät sekä ajamaan, seulomaan sekä tulkitsemaan kuulokäyriä.

Tietokoneen peruskäyttö tulisi olla hallussa. Kuuloauton vapaaehtoinen tapaa erilaisia yhdistyksiä, erilaisia ihmisiä sekä erilaisia, nopeastikin muuttuvia tilanteita, joten kyky joustaa, sopeutua muuttuviin tilanteisiin on yksi ominaisuuksista, joka henkilöllä olisi hyvä olla.

– Tärkeimpänä ominaisuutena kuuloauto-vapaaehtoisella näen kuitenkin sitoutumisen toimintaan ja sen, että autossa toimitaan sydämellä, halutaan kohdata ja auttaa ihmisiä.

– Minulle yhteistyö kuuloauton vapaaehtoisten kanssa on ollut todella antoisaa. Pystymme yhdessä luovimaan jos minkälaisissa tilanteissa, koska vuosien aikana on tullut pulmatilanteitakin vastaan, Paula kertoo.

– On mahtavaa päästä seuraamaan sitä innostusta, jolla asioihin tartutaan. Voin kertoa maakunnassa yleensä kuuloautosta. Tiedän, että siinä toimivat vapaaehtoiset antavat kaikkensa, jotta tapahtumat yhdessä paikallisyhdistyksen kanssa toteutuvat parhaalla mahdollisella tavalla.

– Minulla on suuri kunnia olla mukana! Paula iloitsee.

Paula Hesso

Vuoden 2019 aikana kuuloautossa on toiminut 27 vapaaehtoista. Henkilöt toimivat kuuloauton parissa etupäässä oman kuulopiirinsä alueella. Muutama kuuloautotoimija ajaa myös pitempiä matkoja. Tänä vuonna autotoiminnassa ovat olleet mukana Hillervo Kujanpää, Eija Mäntymäki, Sirkka-Liisa Hakala-Rahko, Juhani Eteläpää, Liisa Viitala, Pauli Leskinen, Tapio Riekkä, Maija Grönberg, Olavi Rantanen, Raija Tuomisto, Tuomo Seppälä, Pirjo Seppälä, Alpo Pulkkanen, Kyösti Kauppinen, Kaijamaija Salmela, Leena Häkkinen, Seija Mustamäki, Birgitta Paanila, Ella Paananen, Hannele Löytty, Pauli Partanen, Jarmo Kangas, Heli Virtanen, Lea Höök, Olavi Taipale, Aija Silenius ja Maarit Honkanen.

Puheentunnistuksen uusia tuulia

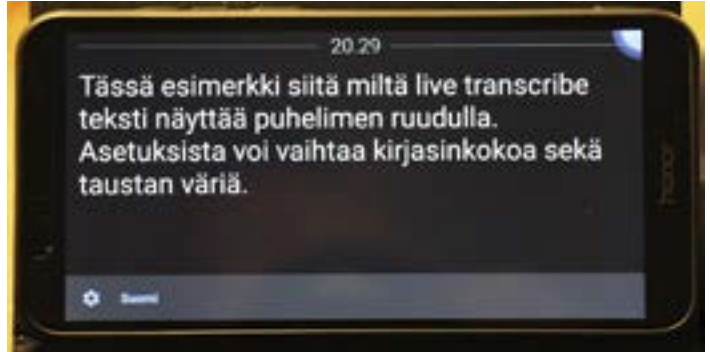
Aikaisemmin tällä palstalla kirjoitin Googlen puheentunnistusohjelmista. Google Docs on hyvä ohjelma esim. kirjeiden ja artikkeleiden kirjoittamiseen puhumalla. Google-kääntäjä taas toimii kielen kääntäjänä puheesta tekstisi ja myös puhuu saman ääneen.

Google ei kuitenkaan ole ollut toimettona, vaan on tuonut markkinoille uusia sovelluksia puheentunnistuksen saralla. Tällä kertaa kohteena ovat kuulovammaiset. Google on lanseerannut jo vähän aikaa sitten Live Transcribe -sovelluksen, joka toimii Android puhelimissa ja tableteissa. Appllelletä tätä ei ainakaan vielä ole saatavilla.

Live Transcriben voi ladata ilmaiseksi Google Play -kaupasta. Kun ohjelman lataa puhelimeen tai tablettiin ja käynnistää, niin se on heti valmiina kuuntelemaan puhetta. Teksti tulee ruudulle lähes samaa tahtia puheen kanssa. Puheen ei tarvitse olla mitenkään erityisen selvästi lausuttua, vaan tavallinen puhe tulee lähes virheettömästi. Teksti on oletuksena melko suurta ja siten hyvin luettavaa. Pilkut ja pisteetkin ovat tekstissä mukana. Vähän pidemmän tauon jälkeen tulee uusi kappale. Asetuksissa voi säätää tekstin kokoa halutuksi. Myös ruudun taustaväriä voi vaihtaa tummasta valkoiseksi. Lisäksi sovellus huomauttaa taustalta kuuluvista äänistä miltä ne ohjelmasta kuulostaa, kuten esimerkiksi ”kuorsausta” ja ”koira haukkuu”. Välillä vähän huvittaviakin.

Testasin ohjelman toimivuutta syksyllä Tallinnassa kiertoajelulla. Opas selitti näkymiä ja puhe kuului bussin kovaäänisistä. Laitoin Live Transcriben päälle puhelimeen ja pidin sitä kädessä kasvojeni korkeudella. Tekstiä alkoi tulla heti ja melko hyvin sovellus pystyi kuulemaan. Kuitenkin joskus välillä saattoi olla muutaman lauseen verran katkoa, jonka jälkeen taas alkoi tekstiä tulla. Välillä tuli huomautus ulkoa kuuluvista äänistä. Jos ajatellaan, että oli kyse liikkuvasta bussista kaupungissa, niin tekstin perusteella pysyi melko hyvin kärryllä siitä, mitä opas kertoi, vaikka joitakin sanoja sovellus kuulikin väärin ja muutamia katkoja välillä tuli.

Live Transcribe on käyttökelpoinen sovellus kahdenkeskisessä keskustelussa tai pienessä porukassa pöydän ympärillä. Käyttää voi puhelinta tai tablettia.

Mitä on tulossa seuraavaksi?

Mobiili.fi sivustolla on 7.5.2019 julkaistu artikkeli nimeltä ”Googelta tulossa runsaasti palveluita huonokuuloisille - kohokohtana äänipuhelut mahdollistava apuväline.”

Live Caption on sovellus, joka tekstittää videolla kuuluvaa puhetta automaattisesti. Live Caption on käytettävissä niin verkosta löytyvillä materiaaleilla, suoratoistotarjonnalla kuin itse kuvatuillakin videoilla. Toiminto luo tekstityksiä mistä tahansa älypuhelimella toistettavasta videosta, riippumatta sen alkuperästä.

Live Captionin lupailaan tulevaisuudessa tukevan kymmeniä eri kieliä.

Toinen tulossa oleva uutuuus on Live Relay, joka auttaa huonokuuloisia hoitamaan asioita puhelimitse. Puhelun alussa Live Relay kertoo lyhyesti soittajalle olevansa tavoitellun henkilön avustava chat-robotti, minkä jälkeen toiminto tekstittää kuulemansa puheen näytölle. Huonosti kuuleva voi sitten kirjoittaa vastauksensa, joka puolestaan luetaan ääneen langan toisessa päässä odottavalle. Myös Live Relay toimii älypuhelimella eikä vaadi aktiivista mobiilidatayhteyttä. Samalla varmistetaan, että puhelut pysyvät ainoastaan soittajan ja vastaajan välisinä.

Live Caption ja Live Relay on tarkoitus tuoda saataville vielä tämän vuoden puolella, ja tarkemmista aikatauluista tiedotetaan myöhemmin. Live Transcribe -litterointisovelluksen kokeiluversio on puolestaan jo ladattavissa Google Play -kaupasta.

Lisää aiheesta voi lukea mobiili.fi -sivustolta, kirjoita hakuruutuun ”äänipuhelut”, jolloin se hakee em. artikkelin. Siellä on myös video Live Relay puhelusta, miten se toimii käytännössä.

Rosa Meriläinen:

Saavutettavuus on tärkeä osa työtäni

Kuuloliitto lanseerasi syksyllä #katomitämasanon –mediakampanjan, joka nosti esille huulioluvun ja selkeän puheen merkityksen vuorovaikutustilanteissa. Yhtenä kampanjan keulakuvista nähtiin Rosa Meriläinen, joka toimii nykyisin Kulttuurin ja taidealan keskusjärjestö KULTA ry:n pääsihteerinä.

Työssään Meriläisen tehtävänä on parantaa kulttuurin ja taiteen yhteiskunnallista arvostusta ja taloudellisia toimintaedellytyksiä.

– Kulttuuri- ja taidealan keskusjärjestö perustettiin vasta viime vuonna eli häkellyttävää kyllä sitä ennen ei yhteisiä kulttuuripoliittisia tavoitteita ole alalla muodostettu. Keskusjärjestön arvo tulee siitä, kuinka hyvin se osaa koota alan näkemykset, tilannekuvan ja tavoitteet yhteen ja välitettyä ne sitten päättäjille, Rosa kertoo.

Ensisijaisena tavoitteena on valtion kulttuuribudjetin eli kulttuurin ja taiteen perusrahoituksen nostaminen prosenttiin nykyisen 0,8 prosentin sijasta.

– Lisäksi edistämme luovia aloja ja kulttuurihyvinvointia eli kulttuurin ja taiteen hyödyntämistä sosiaali- ja terveyspalveluissa sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Esimerkiksi Iso-Britanniassa Taidetta reseptillä -projektin on havaittu vähentäneen yleislääkäri- ja sairaalakäyntejä. Kliinisissä ympäristöissä taiteen ja taiteellisen toiminnan on todettu muun muassa parantavan hoito-

tuloksia, vähentävän fyysisiä ja psykologisia oireita sekä rauhoittavien-, kipu ja unilääkkeiden tarvetta ja käyttöä.

Kulttuuri- ja taidealan tavoitteena on yleisön kasvu.

– Saavutettavuuskysymykset ovat tärkeä osa työtäni. On tärkeää, että kaikenlaiset ihmiset saisivat mahdollisuuden tehdä ja kokea kulttuuria ja taidetta omista kiinnostuksen kohteistaan käsin. Saavutettavuutta voidaan lisätä esimerkiksi parantamalla kulttuuripalveluiden esteettömyyttä ja erityistä tukea tarvitsevien taiteilijoiden toimintaedellytyksiä.

SYKSYLLÄ MERILÄINEN OSALLISTUI äänettömällä videolla Kuuloliiton Kato mitä mä sanon -mediakampanjaan. Katselijoiden tehtävänä oli arvata mitä videolla sanotaan. Myös Kuuloliitto on aiemmin ollut tukemassa kulttuuri- ja taidealan toimijoiden Kulttuuribudjetti prosenttiin –kampanjan videoita.

– Olin siis suorastaan palveluksen velkaa. Toki myös asia itsessään on minulle tärkeä. Yhdenvertaisuus vaatii sitä, että osaamme ottaa huomioon erilaiset ihmiset. Vasta yhteistyö Kuuloliiton kanssa on avannut silmäni sille, kuinka isoa osaa suomalaisia kuulovamma koskee, Rosa pohtii.

Yksi Kuuloliiton kampanjan pääviesteistä oli korostaa selkeän puheen merkitystä vuorovaikutuksessa.

– Vähän on huono omatunto siitä, että tapaan puhua kamalan nopeasti ja vastaavasti vitsailla, että muut vain kuulevat liian hitaasti. Huulioluvun kannalta olisi syytä kehittää artikulaatiota. Somevideoihini teen tosin aina tekstityksen, koska se on esteettömyysteko.

Kuulo on luonnollisesti tärkeä asia musiikkiharrastuksen takia.

– Musiikki on minulle rakas ja hyvinvoinnil-

leni tärkeä taidemuoto. Se ikään kuin hieroo aivoja sisältäpäin. Kuuntelen eniten klassista taidemusiikkia. Sen suhteen makuni on laaja, käyn mielelläni kuuntelemassa kaikenlaisia nykymusiikista barokkimusiikkiin. Oma pianonsoittotaitoni on sen verran vaatimaton, että tulen kotona soittaneeksi ja laulaneeksi läpi lähinnä vanhoja koulun musiikkikirjoja ja suuria toivelaulukirjoja.

MERILÄISEN KOLMAS ja viimeisin romaani *Virhe* julkaistiin keväällä 2019. Se sijoittuu 1920-luvun Venäjälle. Romaani kertoo kuvanveistäjä Ella Stewenistä ja hänen intohimoisesta rakkaussuhteestaan venäläisen vallankumousjohtaja Diman kanssa.

– Kirjoitan aina pitkään, joten tuonkin romaanin kirjoittamisen olen aloittanut jo

vuonna 2011. Kirjoitan tekstin moneen kertaan uudestaan. *Virheen* ensimmäisen version kirjoitin näytelmän muotoon, jotta sain siitä dialogivetoisen.

Palaute romaanista on ollut myönteistä.

– On ollut ihana saada lukijapalautetta, jonka mukaan romaanin seksikohtaukset ovat kiihottavia – parasta seksiä kotimaisessa kaunokirjallisuudessa. Minulle on tärkeää seksuaalisuuden kaunis kuvaus, joka tuo sen voiman ja ihanuuden esiin.

Entä mitä kirjoja Meriläinen suosittelisi pukinkonttiin?

– **Anni Saastamoisen** *Sirkkaa* ja **Meiju Niskalan** *Sata kirjettä kuolleelle äidille*. Saastamoisen kirja on hauska, Niskalan koskettava. Molempia tarvitaan.

Kiertävä reportteri kohtaa matkatessaan monia tuttuja kasvoja julkisuudesta ja kyslee mitä heille kuuluu ja kuinka he huoltavat kuuloaan.

Emma Kimiläinen:

Kuulon vaaliminen tärkeää autourheilussa

Huippuluokan autourheilija, radiojuontaja ja F1-asiantuntija **Emma Kimiläinen** tietää mitä puhuu. Hänelle kuulonsuojaus on ensiarvoisen tärkeää.

– Aloin käyttää korvatulppia kartingia ajessani varhaisteini-iässä. Pienempänä moot-

torien koon puolesta äänet eivät olleet hirveän kovia, mutta kyllä korvatulppien ottaminen käyttöön vaati hieman totuttelua. Pelkäsin, etten kuule moottorin kaikkia ääniä enää yhtä hyvin sen jälkeen. Sivuaänten kuuleminen on tärkeää, koska siten voi havaita jos kone on leikkaamassa kiinni tai siinä on muita ongelmia.

– Otin korvatulpat käyttöön nimenomaan tulevaisuutta ajatellen, jotta kuulo säilyisi hyvänä. Kun siirryin formuloihin ja muihin isompiin kilpasarjoihin, tuli tulppiin lisäksi myös kuulokkeet ja kypärään mikrofoni, joilla radioyhteydenpito varikkomuurille onnistuu ajaessa. Minun tulee kuulla hyvin insinöörin ja kilpailujohtajan puheet radion välityksellä. Silloin minulle teetätettiin korviini muotoillut silikonitulpat, jotka ovat yhteensopivat eri kuulokejärjestelmiin.

EMMA KILPAILEE W Series –sarjassa, joka on naisille tarkoitettu formulasarja. Viime elokuussa hän onnistui voittamaan ensimmäisenä suomalaisena W Series –sarjan osakilpailun Hollannissa. Suomalaisilla riittää jännitettävää, sillä Emmen ensi vuoden kausi alkaa toukokuulla Pietarista. Formuloissa on totuttu näkemään kuulosuojaimia.

– En tiedä ketään joka ei käyttäisi, koska kuuloa pidetään tärkeänä asiana ja kaikki ymmärtävät että sitä pitää vaalia.

Yleisö mylvii formulakatsomossa. Monella on sielläkin kuulo suojattuna.

– Korvatulppia on ostettavissa kisoissa ja monet niitä käyttävätkin, mutta yleisempi näky on lapsi kuulosuojaimet päässä. Tämä toimisi myös vanhemmille, mutta kovat äänet ja moottorin pärinä on osa kokonaisvaltaista moottoriurheiluelämystä, ainakin toistaiseksi, hän arvelee.

Mökän vastapainoksi Emmalle hiljaisuus on tapa rauhoittua. Hän menee usein metsään, kun kaipaa rauhaa mielelle ja keholle.

– Metsässä korvani lepäävät ja kaikki aistit heräävät henkiin uudella tavalla. Kylpyammeessakin viihdyn veden alla.

EMMA KERTOO, että hänellä on perinteisen hyvä kuulo. Vasemmalla korvalla hän ei kuule ihan matalimpia tai aivan korkeimpia ääniä, sillä hänen ollessaan 11-vuotias vuonna 2000 pamahti ilotulitusraketti korvan juurelle. Raketti oli lähtenyt sinkoilemaan sinne ja tänne ja päätyi räjähtämään Emmen kaulan vasemmalle puolelle.

– Kärsin pitkään tinnituksesta ja huminasta, mutta onneksi olin sen verran nuori että kuulo korjaantui lähes kokonaan. Kävin säännöllisesti monta vuotta kuulokokeissa ja lukiossa todettiin, että kuulo oli lähes täysin palautunut. Ottihan se aika monta vuotta, hän harmittelee.

Emma oli ensimmäinen suomalainen nainen hävittäjälentokoneen ohjaksissa.

– Kuuloni ei kuitenkaan ole sillä tasolla, että pääsisin hävittäjälentäjäksi, mutta sain silti luvan lentää hävittäjäkonetta vuonna 2015. Laajaan terveysselvitykseen kuului tuolin viimeisenä osiona kuulon testaus ja kun testi oli ohi, muuttui testeistä vastuussa olleen sairaanhoitajan ääni kellossa. Hän käyttäytyi jostain syystä oudosti minua kohtaan ja konsultoi lääkäreitä, joka kyllä antoi hyväksytyn leiman osallistumiseksi lennolle.

– Muistan kyllä istuneeni kuulokopissa miettien miksiköhän niitä ääniä ei ole hetkeen tullut ja kun sitten kuulin jotain, mietin että keksinköhän sen itse. Mutta hävittäjälento Ruotsissa Linköpingissä Saabin JAS 39 Gripenillä kuitenkin onnistui ja se oli varsin mielenkiintoinen kokemus.

Emma tarttuu juuri päättyneeseen Kuuloliiton selkeän puheen kampanjaan. Hän kokee, että voisi olla selkeämpi ilmaisija – ainakin niillä hetkillä, kun hän innostuu ja ajatus juoksee kovempaa kuin mitä suu kerkeää tuottaa sanoja. Emmen ääntä voi kuulla välillä Radio Suomipopilta.

– Omaan tyyliini puhua liittyy myös joitakin slangisanoja, jotka olen toki kokenut radiossa osana kielen rikkautta siinä missä joku toinen puhuu jollakin toisella suomen murteella.

– Lähtökohtaisesti intiimissä tilanteessa, kuten radiojuontaminen juontajakollegoiden kanssa, seura tekee kaltaiseksi ja on minun onneni että työkaverinani studiossa on pitkän linjan radiotoimittaja **Harri Moisio**, jonka tyyli on hyvin rauhallinen ja osin ”kirjakielinen” sekä liikenne- ja autotoimittaja **Arttu Toivonen**, jonka artikulaatio ja kielen rikkaus tekee myös minulle hyvää. Olemme siis hyvä combo, Emma ylistää.

Emmalla riittää talveksi vipinää. Hän suorittaa parhaillaan kansainvälistä urheilujohtamisen tutkintoa

– Arki rullaa pääosin perheen, ja fyysikatreenien (kuusi kertaa viikossa) parissa. Päivät koostuvat tyttären viemisestä eskariin, treeneistä, opiskeluista ja eskarista hakemisesta, ruuanlaitosta ja aktiviteeteistä perheen kanssa.

– On päiviä kun olen radiossa, jolloin usein palapelistä putoaa pois opiskelu ja tyttären hakeminen sekä iltapuuhat perheen kesken, koska radio-ohjelmamme *Menopahuu* tulee klo 16 - 20 Radio Suomipopilta loma-aikoina suo-

rana perjantaisin ja sunnuntaisin. Aika usein perusarkea sekoittavat myös juonto- ja puhekeikat tai yhteistyökumppanien tilaisuudet ja palaverit.

– Kisamatkat kesällä ovat asia erikseen ja silloin en tee hirveästi muita hommia, koska kaiken ajan mitä olen kotona, haluan viettää perheeni kanssa.

Yhdistystoiminnallekin Emmalla riittää aikaa, sillä kokemusta on eri yhdistysten päät-
täjäportaista.

– Tällä hetkellä vaikutan Autoliitto ry:n hallituksen jäsenenä, joten yhdistystoiminta on minulle tuttua muutamallakin eri saralla.

Mitä mieleen pälkähtää

Emma vastaa

Sihinä	Jokin eläin metsässä, jota yritän kuumeisesti paikantaa sienestyksen lomassa.
Korvakipu	Muistaakseni inhottava tunne, joka voi vaikuttaa myös psyykkeeseen. Onneksi en ole kokenut korvakipua naismuistiin.
Sireeni	Hälytysajoneuvo / hätä. Toivottavasti kaikki on hyvin asianomaisella.
Pim pom	Ovikello. Joku tärkeä ja odotettu ihminen on tulossa kylään ja saan nauttia hänen/heidän seurasta.
Rahina	Karkkipussi. Yritän välttää rahinaa etteivät mies ja tytär kuule, että käyn napostelemassa heidän namejaan. Usein jään kiinni ja jompikumpi huutaa välittömästi ”mitä syöt?”
Turbomoottori	Työpaikka joko formulassa sisällä tai varikolla. Kummassakin paikassa on omat työtehtävänsä.
Rämpytys	Lasten musikaaliset lelut, joita taaperot soittavat.
Korvakoru	Minulla korvassa harvemmin, mutta osa pukeutumista ja itsensä ilmai- sua.

TESKTI: VILMA FORSELL

NUORTEN HUONOKUULOISTEN JA KUUROJEN YHTEINEN KAAMOSRISTEILY

Kuuloliiton ja Kuurojen liiton nuorisotoimikunnat järjestivät yhteistyössä Kaamosristeilyn Itämeren aalloilla marraskuun alussa. Osallistujia risteilyllä oli yhteensä yli 100, ja osallistujia mukana oli ympäri Suomea. vastaavanlaista yhteistyötä organisaatioiden nuorisotoimikuntien välillä on tehty edellisen kerran 15 vuotta sitten.

Tapahtumaa edelsi molempien toimikuntien vuosikokoukset, josta jatkettiin yhteiskuljetuksin kokoustamisen jälkeen suoraan Olympiaterminaaliin risteilyhulinoihin. Kolmepäiväisen risteilyn ohjelman suunnittelu ja organisointi oli jaet-

tu toimikuntien ohjelmatyöryhmien välillä niin, että ensimmäisenä iltana ohjelmasta vastasi Kuuloliitto, ja toisena iltana Kuurojen liitto. Ohjelmaksi oli suunniteltu hauskoja erilaisia tutustumis-, ja jäänrikkomisleikkejä sekä myöhemmin Tukholmaan tutustumisen mahdollistavia monipuolisia ryhmärasteja.

Risteilyllä oli mukana useampi tulkki, jotka mahdollistivat kommunikation huonokuuloisten ja kuurojen välillä. Toki muitakin kommunikoinnin keinoja oli mahdollista hyödyntää mielikuvitusta vapaasti käyttäen. Risteily sai hyvää palautetta, ja toi toisilleen tuntemattomia ihmisiä yhteen

luoden uusia ihmissuhteita ja yhdistäen vanhoja tuttuja. Toive oli vastaavanlaiseen yhteistyöhön ja Moottorikorvien omalle risteilylle. Tässä siis tekemistä Nutolle ensi kaudelle.

Kuuloliiton nuorisotoimikunta tulevana toimikautena:

Marika Rajala, puheenjohtaja
Johannes Laine, varapuheenjohtaja
Helmi Viljanmaa, jäsen,
Siiri Helminen, jäsen
Vilma Forsell, jäsen
Maiju Walden, jäsen
Fanni Heikkinen, jäsen

IFHOHYP:N AGM SVEITSISSÄ ZÜRICHISSA

Kuuloliiton nuorisotoimikunnan hallituksesta Vilma Forsell ja toimihenkilö Viivi Kilpeläinen osallistuivat lokakuussa IFHOHYP:n vuosikokoukseen (AGM = annual general meeting), joka järjestettiin tänä vuonna Zürichissä Sveitsissä paikallisen kuulojärjestö Jugehörigin ja IFHOHYP:n organisoimana. Mukana suomalaisedustuksena olivat myös Svenska Hörselförbundetin Camilla Mattjus ja IFHOHYP:n hallituksessa sihteerinä toimiva Jenna Junttila. Jenna on toiminut kansainvälisissä pyörteissä jo 8 vuotta, ja luovuttaa nyt sihteerin paikan eteenpäin toimikautensa päättyessä vuosikokouksessa.

Vilma ja Viivi toimivat Suomen Kuuloliiton Nuorisotoimikunnan edustajina delegaattina ja tarkkailijana äänioikeuttaan vuosikokouksessa käyttäen. Molemmat olivat ensi kertaa mukana kansainvälisten huonokuuloisten nuorten vuosikokouksessa, mutta Viiville AGM oli tapahtumana tuttu muutaman vuoden takaa, kun vastaava järjestettiin Suomessa Helsingissä 2017. Viivi oli mukana Moottorikorvien kanssa organisoimassa tapahtumaa. Helsingin AGM oli todella pidetty, tätä vahvisti vielä vuosienkin jälkeen saadut kehu- tapauksesta ja muiden jäsenmaiden vuolaat kehu- Suomesta.

IFHOHYP:n toiminnan kulmakivet ovat AGM:n lisäksi Study Sessionit, jotka ovat tietynlaisia opintoleirejä. Siellä keskustellaan kuuloalan järjestöille tärkeistä aiheista, kuten vaikuttamisesta, vammaisten oikeuksista ja tasa-arvosta, ja toki kevyemmistäkin aiheista. Suuri merkitys tapahtumilla yksilölle on sen tarjoama vertaistuki ja ihmissuhteet. Niiden merkitystä ei voi nuoren huonokuuloisen elämässä korostaa tarpeek-

si. Esteettömyyteen ja jokaisen yksilön samoihin mahdollisuuksiin pyrkivällä Kuuloliitolla on pitkät perinteet huonokuuloisten nuorten kansainvälisyyteen tukemisessa.

Tapahtuman pääpaino oli vuosikokouksessa, mutta paikallisjärjestö oli järjestänyt monipuolista toimintaa muille päiville mahdollistaen tutustumisen ja verkostoitumisen muiden maiden huonokuuloisten nuorten kanssa, sekä tutustumisen paikalliseen kulttuuriin ja maan antimiin. Toki tapahtumassa oli myös monipuolisia esiintyjä lisäämässä tietoa esimerkiksi vaikuttamisesta YK:n tasolla, ja voimaantumisen käsit-

teestä ja merkityksestä yksilön ja yhteisön kannalta. Vapaa-ajalla kävimme kiertämässä Zürichin ja naapurikaupunki Luzernen kaunista kaupunkia, ja ihailemassa kaunista vuoristoa.

On selvää, että jäsenmaiden välillä on eroja esteettömyyden ja saavutettavuuden saralla. Kuulon apuvälineiden saatavuus ja kustannukset vaihtelevat todella paljon. Matka avasi silmiä, ja lisäsi kiitollisuutta suomalaista terveydenhuoltojärjestelmää kohtaan. Suomessa pidetään omista huolta. Kuulon apuvälineiden kustannukset eivät ole este niiden käyttöönotolle ja kuulon kuntoutukselle. Muissa

maissa tilanne saattaa epäoikeudenmukaisesti olla niin, että yksilö jää ilman kuntoutusta oman taloudellisen tilanteensa vuoksi.

Tulevana kesänä 2020 Summer Camp järjestetään Kanadassa, ja sitä seuraavana vuonna Georgiassa. Seuraavan AGM:n sijainti ja ajankohta ovat vielä työn alla, mutta selvinnevät loppu- tai alkuvuoden aikana.

Keskustelua IFHOHYP:n jäsenmaiden lähettiläiden kanssa herätti IFHOHYP:n jäsenmaiden yhteisöllisyys ja yhteistyön rakentaminen. Keskustelua saatiin aikaiseksi mahdollisesta jäsenmaiden huonokuuloisten nuorten välisestä vaihtotoiminnasta. Maiden huonokuuloisten nuorten motivoituneisuus ja vapaaehtoistyö tällaisten järjestämistä kohtaan mahdollistaisivat toiminnan kokeilemisen ja jatkamisen sen onnistuessa.

On varmaa, että vieraalla kielellä puhuminen jännittää alkuun. Se on täysin normaalia ottaen huomioon, että huonon kuulon ja erilaisten aksenttien vuoksi joutuu ponnistella ymmärtämisen kanssa luomukorvaa enemmän. Tällaisia ajatuksia Viivi ja Vilma kävivät läpi lentokoneen noustessa ilmaan Helsinki-Vantaalla ja viimeistään sen laskeutuessa Zürichin. Kaikki ajattelevat samoin! Tärkeää on kuitenkin lähteä toimintaan mukaan rohkeasti, koska rohkeus ja yritteliäisyys palkitaan varmasti. Kirjoitustulkkaukset helpottavat myös

mukana pysymistä. Pieni epämu-kavuusalueelle hyppääminen voi avata uskomattomia ovia, kuten tämäkin reissu osallistujille todisti!

IFHOHYP:n toimintaa pääsee seuraamaan sosiaalisessa mediassa IFHOHYP - ja Unofficial group of IFHOHYP -ryhmässä Facebookissa ja IFHOHYP:n Instagramissa. Sitä kautta tapahtuu myös tiedottaminen tulevista tapahtumista. Moottorikorvien kansainvälisyysvastaava Vilmaan voi ottaa yhteyttä kansainvälisen toiminnan kiinnostauttaessa.

Ollaan kuulolla kansainvälisissä tuulissa!

T. VIIVI JA VILMA

Lasten ja nuorten toimintaa 2020

- Talviurheilupreissu, 21.-24.2.2020, Himos Jämsä, 13–17-vuotiaille. Pääjärjestäjänä Kuurojen liitto ja SKUL, yhteistyössä mukana Kuuloliito.
- Pohjois-Suomen lastenleiri, 8.–12.6., 7–12-vuotiaille, Hietasaaren leirikeskus Oulu.
- Etelä-Suomen lastenleiri, 22.-26.6. 7–12-vuotiaille, paikka toistaiseksi auki.
- Kuulovammaisten nuorten suurleiri 3.–7.8., 13–17-vuotiaille, Metsäkartanon Nuorisokeskus Rautavaara (Sateenvarjoverkosto).
- Nuorten aikuisten NUTO-leiri, 28.8.–30.8., 18-35-vuotiaille, Kopola Kuhmoinen.
- Lasten urheiluleiri, 11.–13.9., Varalan Urheilupuisto, 7–12-vuotiaille, Pääjärjestäjänä Kuurojen liitto ja SKUL, yhteistyössä mukana Kuuloliito.
- Satakieliohjelman nuorten Minileiri, 25.–27.9., 13-17-vuotiaille, Oulu.
- Perheiden pikkujoulut 29.11. Vata (Sateenvarjoverkosto).
- Lisäksi lasten, nuorten ja nuorten aikuisten alueelliset tapahtumat pääkaupunkiseudulla, Oulussa ja Tampereella. Ajankohdista ja paikoista ilmoitetaan myöhemmin.
- NUTO-yleiskokous ja pikkujoulut todennäköisesti marraskuussa.

Mobiilipankki tutuksi

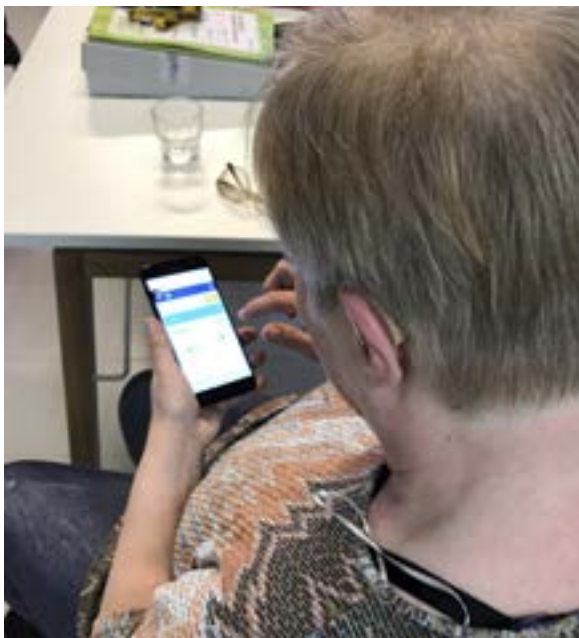
Tiedustelimme Nordealta, OP-pankilta ja Danske-bankilta heidän mobiilipankkisovelluksistaan: minkälaisia palveluja pankit tarjoavat, miten niitä käytetään turvallisesti ja miten ikäihmiset palvelunkäyttäjät on huomioitu.

Nordea

”Nordean mobiilipankkisovelluksen tavoitteena on helpottaa arjen pankkiasiointia. Sovellusta on kehitetty yhdessä asiakkaiden kanssa, jotta käyttökokemuksesta saadaan mahdollisimman hyvä.

Mobiilipankissa voi tarkastella tilitapahtumia, siirtää rahaa, maksaa laskuja ja osallistua verkkotapaamisiin. Mobiilipankissa voi myös muun muassa sulkea korttinsa yhdellä napautuksella tai muuttaa kortin limiittiä korttiasetuksissa. Mobiilipankin avulla voi hoitaa pankkiasioita missä vain ja milloin vain.

Nordean kaikki digipalvelut ovat turvallisia ja luotettavia käyttää. Esimerkiksi tunnistautumisen osalta uudet digitaaliset välineet ovat huomattavasti turvallisempia kuin tunnuslukulistat. Tietoturvan heikoin lenkki tulee myös tulevaisuudessa olemaan käyttäjä itse. Jos käyttäjää esimerkiksi huijataan ja harhautetaan hyväksymään pankkitunnuksilla jotain mitä ei ole tarkoitus. Kun asiakas tutustuu uusiin palveluihin huolellisesti, eikä luovuta henkilökohtaisia tunnuksia ja muita tietoja ulkopuolisille, voi hän olla huoletta.

Autamme asiakkaitamme uusien palveluiden käyttöönotossa ja siihen löytyy erilaisia tapoja. Olemme jo vuosien ajan järjestäneet *digineuvontaa* ja kohdanneet sitä kautta kymmeniä tuhansia ihmisiä. Digineuvontatilaisuuksissamme neuvomme kaikkien pankkien asiakkaita. Lisäksi nettisivuilta löytyy käytännön ohjeita ja video-opastusta. Henkilökohtaista palvelua saa myös 24/7 -asiakaspalvelustamme ja konttoreista.

Nordea tarjoaa myös ensimmäisenä pankkina Suomessa viittomakielisille henkilöasiakailleen mahdollisuuden asioida puhelimitse asiakaspalvelussa. Palvelu toteutetaan kielivähemmistöjen tarpeita varten kehitetyn Chabla-sovelluksen avulla. Chabla on mobiilitulkkaus-sovellus, jonka avulla asiakas voi ottaa viittomakielen tulkin mukaan videopuheluun nappia painamalla, ilman ennakkovarausta. Tämä palvelu on Nordean asiakkaille ilmainen ja käytettävissä arkisin klo 8-16.

Lisäksi senioriasiakkaat ja näkövammaiset on huomioitu puhuvalla tunnuslukulaitteella, joka on kooltaan suurempi kuin tavallinen tunnuslukulaite: suuremmat painikkeet ja suurempi näyttö.

Lisäksi olemme tuoneet markkinoille yli 60-vuotiaille ikäihmisille tarkoitettun Nordea Tabletin, joka on toteutettu yhdessä DNA:n kanssa.”

RIIKKA TAIVASSALO, NORDEAN VIESTINTÄ

OP-pankki

”OP Ryhmän OP-mobiili on älypuhelimissa ja tableteissa toimiva sovellus, jolla voi hoitaa tärkeimmät pankki-, sijoitus- ja vakuutusasiat turvallisesti missä ja milloin vain. OP-mobiiliin voi kirjautua, vaikka sormenjäljellä ja hyväksyä tapahtumat näppärästi vain käyttäjällä tiedossa olevalla Mobiiliavain-PIN:llä.

OP-mobiili on turvallinen asiointikanava pankki- ja vakuutuspalveluille, kun muistaa seuraavat asiat:

- * Huolehdi, että puhelimesi ohjelmistot ovat ajan tasalla.
- * Älä asenna verkosta ohjelmia, joiden alkupeuraa et tiedä.
- * Älä murra puhelimesi tietoturvaa tietoisesti.
- * Älä jaa käyttäjätunnuksiasi tai salasanojasi muille.
- * Kirjautu ulos sovelluksesta, kun lopetat pankki- tai vakuutuspalveluiden käytön.

Mobiiliavainta käsitellään OP:n salauksella suojatussa verkossa ja palvelussa, eivätkä muut sovellukset pääse siihen käsiksi. Mobiiliavaimen käyttö perustuu PIN-koodiin, joka on vain käyttäjän tiedossa oleva, laitekohtainen koodi. Sitä ei siis kannata kirjoittaa ylös tai näppäillä muiden nähden. Koodia ei tallenneta laitteelle ja sen voi vaihtaa koska tahansa. Turvallisuuden varmistamiseksi laitteeseen pääsy kannattaa olla suojattu myös pääsykoodi-, sormenjälki- tai kasvojentunnistuksella. Mobiiliavain täyttää uuden maksupalvelun vaatiman vahvan tunnistamisen määritelmän.

Osuuspankit järjestävät paikallisesti senioreille *Varmuutta verkkoon* -kursseja, joissa tutustutaan yhdessä OP:n mobiilipalveluihin sekä verkkopalveluihin (op.fi ja saavutettava.op.fi). Kurssilla autamme lataamaan OP-mobiilisovelluksen, käymme läpi turvallisen tunnistautumisen ratkaisut sekä yleisimmät toiminnot kuten laskun maksamisen ja tilisiirrot. Lisäksi perehdymme yhdessä, mistä löytyy vakuutuksen, sijoittamisen ja rahoittamisen palvelut.

Varmuutta verkkoon -kurssien lisäksi asiakkaat voivat varata itselleen henkilökohtaisen ajan mobiilipalveluiden opastukseen tai pyytää opastusta muun asioinnin yhteydessä.”

SARI HEINONEN, OP:N HENKILÖASIAKKUUKSISTA VASTAAVA JOHTAJA

Danske Bank

”Uudessa Mobiilipankissa tarjoamme yhdessä kumppaneidemme kanssa kattavat, helpot ja juuri asiakkaan tarpeisiin perustuvat pankkipalvelut sekä parhaat neuvot. Kirjautuminen käy helposti ja turvallisesti Danske ID -tunnistussovelluksella, joka on avain myös moniin muihin tunnistautumista vaativiin pal-

veluihin. Omien raha-asoiden tunteminen ja hallitseminen on taloudellisen mielenrauhan perusta.

Mobiilipankki tarjoaa kokonaisnäkömän asiakkaan omaan talouteen kaikissa pankeissa ja tarvittavat työkalut omien ja lasten talousasioiden hallintaan. Mobiilipankissamme asiakas voi hoitaa oman taloutensa perusasioita kuten tarkastella tilejä, maksaa laskuja ja hallita korttejaan. Lisäksi sillä voi muun muassa varata tapaamisia, allekirjoittaa sopimuksia, tarkastella myös muiden pankkien tilejä ja olla Danske Bankin asiantuntijoihin yhteydessä viestitoiminnon kautta.

Olemme juuri tänä vuonna tuoneet asiakkaillemme uuden mobiilipankkisovelluksen, joka tarjoaa asiakkaillemme tämän hetken turvallisuuskriteerit täyttävän alustan. Kirjautuminen mobiilipankkiin tapahtuu vahvan ensitunnistautumisen jälkeen asiakkaan PIN-koodilla, sormenjäljellä tai kasvotunnistuksella, jotka eivät ole kopioitavissa olevia tunnistautumistapoja, mikä takaa turvallisuuden. Ensitunnistautuminen puolestaan tapahtuu niin ikään tänä vuonna lanseeraamammalle Danske ID -tunnistussovelluksella tai henkilökohtaisella tunnuslukulaitteella. Tunnistussovellus tai tunnuslukulaite eivät ole kopioitavissa, toisin kuin vanhan mallinen tunnuslukukortti.

Opastamme asiakkaitamme uusien ratkaisujen käyttöön niin puhelinpalvelussamme kuin konttoreissakin.”

**JOSI TIKKANEN,
DANSKE BANKIN LEHDISTÖPÄÄLLIKKÖ**

Digineuvontaa muilta tahoilta

- * Kuuloliiton Digitaidot-projekti 2019-2021 järjestää matalan kynnyksen digityöpajoja projektin pilottialueilla pääkaupunkiseudulla, Joensuun seudulla ja Lapissa. Lisätietoja: www.kuuloliitto.fi/toiminta/digitaidot-projekti
- * Projektikoordinaattori Hanna Rantala: hanna.rantala@kuuloliitto.fi, p. 044 752 5575
- * Eläkkeensaajien Keskusliitto järjestää tietotekniikan tutustumistapahtumia: www.verkostavirtaa.fi
- * Vanhustyön keskusliiton SeniorSurfin opastusmateriaalit ja paikat: www.seniorsurf.fi
- * Ylen Digitreenit tarjoaa tukea verkossa: <https://yle.fi/aihe/digitreenit>
- * Myös monet kansalaisopistot, kirjastot ja järjestöt järjestävät digineuvontaa.

TEKSTI: MARIA SMEDS KUVAT: IIDA HEINÄMÄKI

Lounais-Suomen piirin CI-päivä Tampereella 7.9.2019

Syksyisen sateisena lauantaipäivänä Pirkanmaan, Kanta-Hämeen, Satakunnan ja Varsinais-Suomen kuuloyhdistysten CI-käyttäjät kokoontuivat Tampereelle. Paikalle Scandic Hämeenpuiston kabinettiin saapui noin 30 sisäkorvaistutteen käyttäjää, istutetta harkitsevia ja heidän omaisiaan. Suurin osa oli tamperelaisia, mutta väkeä oli tullut mm. myös Porista, Turusta ja Salosta. Tapahtuman järjestäjinä toimivat **Sirkka Mattila** Tampereen yhdistyksestä, **Jaana Kivelä** Porin yhdistyksestä ja **Maria Smeds** Turun yhdistyksestä.

Aloitimme päivän osallistujien esittelyillä. Jokainen sai mahdollisuuden kertoa oman kuulotarinsa, joita löytyikin laidasta laitaan. Porukassa oli sekä lapsuudesta saakka huonokuuloisina eläneitä että äkillisesti kuuroutuneita henkilöitä. Muutama oli vasta harkintavaiheessa ja he olivat tulleet paikalle kuulemaan, miten istutteen jo saaneet ovat kokeneet elämänlaatunsa kohentuneen istutteen myötä. Kommunikointi oli sujuvaa, siitä kiitos Tampereen yhdistyksen Jarmo Salomäelle,

joka asensi kokoustilaan induktiosilmukan sekä kirjoitustulkeille **Tiina Kari-Saariselle** ja **Leena Räbinälle**.

Esittelyjen jälkeen söimme maittavan lounaan, jonka jälkeen ohjelma jatkui ulkoilun muodossa Tampereella. Sateesta huolimatta toinen puoli porukasta patikoi Pyynikin näkötornille ja toinen puoli suunnisti Amurin työläismuseokortteliin. Allekirjoittanut kuului Pyynikille kiivenneille ja kivaa oli, kun raikkaassa syysilmassa kävellessä tuli juteltua kuuloasioista eri ihmisten kanssa. Pyynikin näkötornilta ajelimme hissillä ylös tornin huipulle missä meitä opasti vapaaehtoisesti tamperelainen CI-käyttäjä, joka on viettänyt lapsuutensa Pispalassa. Alas palattuamme söimme näkötornin kahvilassa kuuluisat Pyynikin munkit kahvin kera. Myöhemmin kuulin, että myös Amurissa kiertäneet olivat kokeneet museokierroksensa antoisana.

Saamme kiittää onnistuneesta päivästä myös Kuuloliiton aluetyöntekijä Iida Heinämäkeä, CI-käyttäjä hänkin. Päivän aikana saimme kuulla myös Iidan oman kuulotarinan. Iidan keräämän palautteen mukaan kaikki osallistujat olivat kokeneet päivän antoisana ja kaikki palaute oli pelkästään positiivista. Sille toivottiin myös jatkoa ensi vuonna, mahdollisesti Porissa tai Turussa.

Testamenttilahjoitus Perintö, jolla on merkitystä

Yksi teko auttaa ja tuo iloa suurelle joukolle ihmisiä. Testamenttilahjoitukset mahdollistavat paljon toimintaa, jota ei muuten voisi toteuttaa.

Testamentin avulla voit edistää tärkeänä pitämiäsi asioita liiton toiminnassa. Testamenttilahjoittaja voi itse määrätä, miten hänen lahjoittamansa varat kohdennetaan. Voit ohjata Kuuloliitolle tai

jollekin kuuloyhdistykselle haluamasi määrän varoja. Yleishyödyllisenä toimijana Kuuloliiton ei tarvitse maksaa testamenttilahjoituksista veroa.

Juridisesti pätevän testamentin on täytettävä tietyt muotovaatimukset. Siksi on hyvä kysyä esimerkiksi oman pankin lakiasianneuvonnasta tai asianajotoimistosta ohjeita testamentin laatimiseen.

Pienikin testamenttilahjoitus on merkittävä ja sillä saadaan paljon hyvää aikaan.

Kysy lisää testamenttilahjoituksista info@kuuloliitto.fi

Asennetta ja digitalisaatiota

IX Hilja-seminaaria puhuttivat asennevammat ja digitalisaatio. Kansanedustaja ja sivistysvaliokunnan puheenjohtaja **Paula Risikko** toi eduskunnan terveiset.

– Valiokunta on myös tärkeä asia tälle teemalle, joka on seminaarin aiheena. Miten kasvatamme lapsia asenteisiin kouluissa? Kasvatammeko luovuttajia vai ratkaisukeskeisiä tahtoihmisiä? hän kysyi.

Risikko totesi, että digitalisaatio helpottaa ja on esteetöntä, kun saa omalta koneelta tilattua vaikkapa vastaanottoajan. Esteitä tulee, jos ei ole konetta ja ei osaa käyttää sitä.

– Yksi tavoitteeni on viedä tätä ongelmaa eteenpäin. Ihmiset pitää kouluttaa laitteiden käyttöön ja valtion tukea sitä. Nyt koulutusta tuottavat monet järjestöt. Koulutusta ei välttämättä ole kaikilla paikkakunnilla tai siitä ei tiedetä.

– Kaikille tulisi varmistaa valtion tuella osaaminen sähköisten järjestelmien käyttöön viimeistään eläkkeelle jäämisen jälkeen. Jos ei ole käyttänyt tietokonetta silloin pitää varmistaa, että oppii sitä käyttämään – kaikki eivät ole työssään käyttäneet koneita.

Risikko otti esille, mitä nykyinen hallitus sanoo asenteista.

– Sosiaalisesti kestävä hyvinvointivaltio ottaa huomioon myös vammaisten osallisuuden sekä mahdollisuudet itsenäiseen elämään, kouluttautumiseen ja työllistymiseen. Haluamme, että kaikki pysyvät mukana.

– Tämä ei ole helppoa eikä yksinkertaista vaikka laki antaa mahdollisuuden, mutta kunnissa siitä voi olla monenlaisia tulkintoja.

Seminaarin juonsi Hillervo Kujanpää

Siksi tarvitaan vanhus- ja vammaisneuvostoja ja nuorisovaltuustoja, että kuuluu ikäihmisten, vammaisten ja nuorten ääni. Erityisesti vammaiset ja ikäihmiset ovat maan hiljaisia.

– Tarvitaan liittoja, Kuuloliittoa ja muita liittoja. Tarvitaan teitä, jotta jaksatte pitää huolta maan hiljaisista, Risikko päätti.

Päivän muista aiheista luennoivat Tampereen kaupungin kehittämispäällikkö **Hanna Karojärvi**, joka korosti kaikessa etukäteissuunnittelun tärkeyttä ja palvelujen käyttäjien mukaanottoa jo heti suunnitteluvaiheessa.

Lisäksi kuultiin **Hanna Rantalan** puheenvuoro Kuuloliiton Digitaidot-projektista, erityisasiantuntija **Jukka Rasan** esitelmä esteettömästä asumisesta ja **Margit Sasin** ajatuksia Rohkeasti seniori –hankkeesta. Käyttäjän näkemyksiä toi **Maire Paltare**. Seminaarin juonsi kauhajokinen **Hillervo Kujanpää**. Seinäjoella järjestettyyn lokakuiseen seminaariin osallistui 60 henkilöä.

Kansanedustaja Paula Risikko ja Etelä-Pohjanmaan Kuulon ja Länsi-Suomen kuulopiirin puheenjohtaja Eija Mäntymäki

Jyvässeudun Kuulo täytti 70 vuotta

Jyvässeudun Kuulon 70-vuotisjuhlaa vietettiin 5.10. ravintola Priimuksessa. Puheenvuoroissa nousivat esiin saavutusten ohella myös tulevaisuuden yhdistystoiminnan haasteet.

Yhdistyksen puheenjohtaja **Alpo Pulkkanen** kertoi, että toistaiseksi vapaaehtoisia on ollut hyvin mukana toiminnassa, mutta tulevaisuus tulee olemaan haaste.

– Toivon, että uusia innokkaita henkilöitä tulisi mukaan. Jokaiselle vapaaehtoiselle ai-
van varmasti löytyy sopivaa tekemistä. Tämä vapaaehtoistyö torjuu mitä parhaiten yksinäisyyttä.

– Tällä hetkellä meillä on 550 jäsentä ja aktiivista toimintaa Jyväskylässä, Laukaassa ja Keuruulla.

Pulkkanen korosti viestinnän tärkeyttä ja pohti, että tulevaisuudessa etenkin sähköisen viestinnän kehittäminen tulee olemaan haaste paitsi Jyvässeudun Kuulolle niin myös kaikille muillekin yhdistyksille.

Jyväskylän kaupungin sosiaalipalvelujen toimialajohtaja **Ulla Kuittu** toi tilaisuuteen kaupungin tervehdyksen. Hän korosti, että esteettömyys tulisi ottaa nykyistä paremmin huomioon kaupungin palveluja suunniteltaessa.

Kuuloliiton toiminnanjohtaja **Sanna Kaijanen** toi esille, miten suuri merkitys yhdistysten vertaistukitoiminnalla on huonokuuloisille. Kaijanen kehui Jyvässeudun Kuuloa laajasta verkottumisesta alueen muiden toimijoiden kanssa.

Ansimerkkien saajat yhteiskuvassa.

– Vapaaehtoistoiminnassa on mukana tällä hetkellä noin puoli miljoonaa suomalaista, mutta järjestötoiminta on murroksessa, eikä perinteiseen yhdistystoimintaan enää välttämättä sitouduta pitkäaikaisesti.

Kuntoutussihteeri **Margit Hassinen** kertoi Jyvässeudun Kuulon historiasta ja totesi yhdistyksen toiminnan olleen vuosien varrella hyvin aktiivista.

– 90-luku oli aluekerhojen kulta-aikaa ja tuolloin esimerkiksi Keuruu halusi perustaa kokonaan oman yhdistyksensä. Myöhemmin he palasivat kuitenkin osaksi Jyvässeudun kuuloa.

Juhlan lopussa **Päivi Pöntys** muisteli elämänpolkuun huonokuuloisena ja kertoi lukemisen olleen hänelle nuorena hyvin tärkeä väline kielen ja uusien sanojen oppimiseen.

Puheenvuorojen ohella **Eveliina Aijasaho** esitti musiikkia sekä viululla että pianolla ja **Helena Nieminen-Ortiz** ja **Päivi Alamutka** esittivät tanssia. Liiton puheenjohtaja **Jouni Aalto** jakoi ansiomerkit yhdistyksen aktiivisille toimijoille. Kultaisen ansiomerkin saivat **Kimmo Lenkkeri**, **Pirjo Sara-aho**; hopeisen **Tuija Emaus-Etindelle**, **Leena Lehto**, **Ilkka Puhakka**, **Matti Saarimäki** ja pronssisen **Aila Hakala**, **Helena Kovala**, **Alpo Pulkkanen** sekä **Aili Tossavainen**.

Lauletaan viittoen -kuoro täytti 25 vuotta

Lahdessa 21.9. järjestetty juhla oli kuoroa jo 25 vuotta johtaneen Raija Lihr-Viikiniemen viimeinen esiintyminen. Kuoron uudeksi johtajaksi siirtyi yhdistyksen puheenjohtaja Henna Taskinen.

lauletaan viittoen –kuoron juhlakonsertti keräsi Lahden Wellamo-opiston auditorion täyteen väkeä. Konsertin aikana nähtiin läpileikkaus kuoron ohjelmistosta vuosien varrelta. Monenlaisten suomalaisten laulujen ohella kuultiin ja nähtiin lastenlauluja sekä ikivihreitä kappaleita maailmalta. Konsertin loppupuolella esitettiin Aliina-niminen kappale, joka on varta vasten sävelletty Lauletaan viittoen -kuorolle. **Eija Hinkkalan** tekemässä kappaleessa kerrotaan Aliinasta, joka laulaa käsillään.

– Kuoro sai alkunsa kaksikymmentäviisi vuotta sitten, kun menin Keski-Lahden seurakunnan työntekijän juttusille. Keskustelun pohjalta perustettiin kuoro, ja tilat järjestyivät samassa yhteydessä, kertoo kuoron johtaja Raija Lihr-Viikinniemi.

Aluksi toiminnan tukena oli seurakunnan kuulovammaistyöntekijä. Kuorolaisia saatiin mukaan pitkälti viitotun puheen kerhosta ja

lisäksi toimintaan lähti eri tavoin kuulovammaisia henkilöitä.

– Laulut oli äänitetty kaseteille ja huuliotulkki avusti minua kappaleiden sanojen seuraamisessa johtaessani kuoroa, Lihr-Viikinniemi muistelee.

Vuonna 2006 TV1:n Tosi tarina -ohjelmasarjassa ilmestynyt dokumenttielokuva ”Laulu käsissä” korosti Lihr-Viikiniemen mukaan hyvin musiikin tärkeyttä kaikille.

– Olemme yrittäneet vuosien varrella kuoron avulla tuoda kuulovammaisasiaa esille positiivisessa valossa: miten sävel ja rytmi aistitaan, kun ei kuulla, ja miten liikkeet voivat myös välittää laulun sanomaa.

Sateenkaaren tuolla puolen

Henna Taskinen, Jouni Aalto ja Raija Lihr-Viikinniemi

Monipuolisen konsertin musiikista vastasi koloratuuri-sopraano **Marika Hölttä**, joka myös säesti esittämänsä kappaleet pianolla. Konsertin ohessa liiton puheenjohtaja **Jouni Aalto** jakoi ansiomerkkejä pitkään toiminnassa mukana olleille. Hopeisen ansiomerkin saivat **Kaisa Pasanen-Tavast** ja **Raija Virtala**, pronssisen **Tiina Hakanen**, **Sirpa Pajari** ja **Jouko Viikinniemi**.

TEKSTI JA KUVA: ERKKI AHONEN

Kirjoittamisen vaikeudesta ja helppoudesta

Joukko Kuuloliiton Keski-Suomen piirin aktiiveja saapui marraskuun teemapäivään Pieksämäen Savonsolmuun – nostalgiseen paikkaan, joka henkii 70-luvun retroa tunnelmaa ja sijaitsee kauniissa Pieksäjärven niemessä.

Teemapäivän avasi Keski-Suomen piirin viestintävastaava **Virva Teräväinen**. Sanois-
saan hän painotti luottamuksen ja vastuun ottamisen vahvistamisesta.

Teemapäivän aiheena oli viestintä, etenkin kirjoittaminen. Päivän aikana sivuttiin valokuvausta ja saatiin vinkkejä median kanssa toimimiseen. Viestintäasioihin johdatti **Erkki Ahonen** Kuuloliitosta. Hän tiedusteli, kiinnostaako osallistujia digilehdet.

Osallistujista vain pari henkilöä seuraa sanomalehteä digiversiolla.

- Odotan, että sanomalehti kolahtaa postiluukusta, lausui pieksämäkeläinen **Taisto Hämäläinen**.

- Minä luen sen diginä! Olimme tyttären luona pari viikkoa Helsingissä ja sain lukea Keski-suomalaisen digilehtenä, kertoi jyvaskyläläinen **Ilkka Puhakka**.

- Mieheni lukee padilta, itse luen lehden, sanoi viitasaaarelainen **Birgitta Paanila**.

Illalla Keski-Suomen väki suuntasi Kulttuurikeskus Poleeniin katsomaan Leevi & the Leavingsista kertovaa musikaalia *Vasara ja nauloja*. Samalla he testasivat induktiosilmukkaa.

- Teatteriesitys oli hyvä, mutta induktion kautta kuulemisessa oli ongelmia. Yksi katomikrofoni oli käytössä ja induktio päällä, mutta ääni meni vierailevan teatterin omien laitteiden kautta ja sitä ei saatu induktioon, viestitti kuntoutussihteeri **Margit Hassinen**.

Pieksämäkeläiset Marjatta ja Eero Vauhkonen osallistuivat päivään.

TEKSTI JA KUVA: JOHANNA NENONEN

Kuulopäivä Vesannolla

Sisä-Savon Kuulo ry järjesti kuulopäivän Vesannolla 19.9.2019. Kuuloautossa kävi paljon asiakkaita. Mukana olivat kuuloautotoimijat **Olavi Taipale** ja **Aija Silenius**.

Elokololla oli lopuksi Vesannon kunnanvaltuuston **Markku Forssin** tervetuloitovotus ja KYS:n audiologi **Antti Hyvärisen** luento. Kuulijoita oli noin 40 ja kirjoitustulkit. Kiitos kaikille osallistujille.

Muistokirjoitus

Ulla Virtanen 1945–2019

Salon Kuuloyhdistyksen puheenjohtaja Ulla Virtanen kuoli sairauden uuvuttamana Salossa 3.10.2019. Hän oli 73-vuotias, syntynyt Kiikalassa.

Virtanen liittyi Salon Kuuloyhdistykseen 2004. Hän toimi hallituksessa vuodesta 2014 alkaen ja puheenjohtajana viimeiset 3 vuotta. Kuulolähipalvelussa hän oli aktiivisesti mukana kehittäen sen toimintaa yhdistyksessä.

Ulla Virtanen menetti 6-vuotiaana kuulon toisesta korvastaan. 44-vuotiaana hän sai ensimmäisen kuulokojeensa. Tästä oli apua työssä Kiikalan kunnantöimistössä kirjanpitäjänä ja useissa harrastustoiminoissa.

Nuorisoseuratoiminnassa Ulla Virtanen toimi esimerkillisellä tavalla omalla seudullaan. Tästä ansiosta Suomen Nuorisoseurat ry:n hallitus myönsi hänelle 2015 Vuoden Hermannin arvonimen.

Salon Kuuloyhdistykseen liittyessään Ulla Virtanen toivoi pystyvänsä jonain päivänä olemaan mukana kuulolähipalvelussa auttamassa kuulon heikkenemisen takia pulassa olevia ja opastamassa kuu-

lokojen käytössä. Näin tapahtui ja erityisesti tästä kuulon vertaistuesta hänet muistetaan.

JUHA NYMAN

Kirjoittaja on Salon Kuuloyhdistyksen jäsen.

Kurssit 2020

Aikuisten kuntoutus

Kuulovammaiset aikuiset voivat hakea Kelalta harkinnanvaraisen kuntoutujan moniammatillista yksilökuntoutusta. Kela tekee kuntoutuspäätöksen vuodeksi eteenpäin ja yhteensä kolmelle (3) viiden vuorokauden jaksolle. Jaksojen ajankohdat sovitaan yhdessä kuntoutujan kanssa siten, että kokoaime kuntoutujista ryhmiä vertaistuen mahdollistumiseksi. Jaksoilla on yksilöllistä ja ryhmämuotoista ohjelmaa. Omaisen tai omaisten osallistuminen jaksoille on tärkeää. Perusteet omaisen osallistumiselle on mainittava Kelan hakemuslomakkeessa sekä lääkärin suosituksessa (B-lausunto).

Näin haet aikuisten moniammatilliseen yksilökuntoutukseen:

Hae aikuisten kuntoutukseen käyttämällä Kelan hakulomake KU132 (harkinnanvarainen kuntoutus) ja liitä hakemukseen lääkärin B-lausunto. Lähetä hakemus liitteineen Kelaan.

AJANKOHDAT:

- Helmikuu
jakso 3.-7.2.2020 2. jakso 10.-14.8.2020 3.jakso 9.-13.11.2020
- Maaliskuu: erityisesti sisäkorvaistutetta käyttäville
jakso 25.-29.3.2020 2. jakso 12.10.-16.10.2020 3. jakso 9.-13.12.2020
- Lokakuu
jakso 26.-30.10.2020 Jatkojaksot vuonna 2020
- Syyskuu
jakso 7.-11.9.2020 Jatkojaksot vuonna 2020
- Marraskuu: erityisesti menierikoille
jakso 23.-27.11.2020 Jatkojaksot vuonna 2020

Lisää jaksoja muodostetaan kysynnän mukaan. Ajankohtaiset tiedot: www.auris.fi

Lasten ja nuorten perhekuntoutus

Kuulovammaisten lasten ja nuorten yksilölliset harkinnanvaraisen ja vaativan kuntoutujan kuntoutusjaksot. Kela tekee kuntoutuspäätöksen yleensä yhdeksi (1) vuodeksi eteenpäin ja halutessaan voi osallistua yhdelle (1) tai enintään neljälle (4) kuntoutusjaksolle. Jaksojen määrä riippuu kuntoutujan tarpeesta, hoitavan tahon toiveista sekä Kelan kuntoutuspäätöksestä (vaativa, harkinnanvarainen). Jaksot toteutetaan perheelle sopivina ajankohtina Kelan päätöksen voimassaolon aikana. Jaksoilla on yksilöllistä ja ryhmämuotoista ohjelmaa. Kuulo-Auris Oy kokoa kuntoutujista ryhmiä vertaistuen mahdollistumiseksi.

Näin haet lasten ja nuorten moniammatilliseen yksilökuntoutukseen:

Täytä Kelan hakulomake KU132 harkinnanvarainen TAI KU104 vaativa kuntoutus. Liitä hakemukseen lääkärin B-lausunto (harkinnanvarainen) TAI kuntoutussuunnitelmaan lisätty suositus (vaativa). Lähetä hakemus liitteineen Kelaan.

AJANKOHDAT:

- Maaliskuu: Alle kouluikäiset lapset perheineen
jakso 2.-6.3.2020 2. jakso 3.-7.8.2020 3.jakso 30.11.-4.12.2020
- Huhtikuu: Nuoret, peruskoulunsa päättävät (omaisineen)
jakso 14.-17.4.2020 2. jakso 8.-12.6.2020 3. jakso 17.-21.8.2020
- Toukokuu: Koulunsa aloittavat lapset perheineen
jakso 11.-15.5.2020 2. jakso 31.8.-4.9.2020 3.jakso 7.12.-11.12.2020
- Kesäkuu: Uusi alkava lasten perhejakso, kaikenikäiset
jakso 1.-5.6.2020 2. jakso 19.-23.10.2020 Jatkojaksot vuonna 2020

Jaksot voi muodostaa myös yksilöllisen suunnitelman mukaan. Tutustu: www.auris.fi

PSYKOLOGIN TINNITUSKONSULTAATIO

Psykologin tinnituskonsultaatio sopii kaikille, jotka haluavat tietoa tinnituksesta ja ääniyliherkkyydestä ja joilla tinnitusoireet vaikuttavat esimerkiksi sosiaaliseen elämään, voimavaroihin, työssä jaksamiseen ja vapaa-ajan toimintaan. Konsultaatio tarjoaa tietoa tinnituksesta ja ääniyliherkkyydestä sekä ohjausta niihin liittyviin hallintakeinoihin ja hoitoihin.

TINNITUSHOITO (CBT-MENETELMIN)

Pitkään jatkunutta ja elämänlaadua heikentävää tinnitusta ja ääniyliherkkyyttä hoidetaan intensiivisellä psykologisella hoitomuodolla kognitiivisen käyttäytymisterapian (CBT) menetelmin. Tinnitushoidossa asiakas oppii uusia hallintakeinoja, joilla muuttaa tapaa tarkkailla ja reagoida tinnitukseen ja ääniin. Tavoitteena on tinnituksen häiritsevyyden ja ääniyliherkkyyden vähentäminen sekä voimavarojen ja itsehallintakeinojen lisääntyminen.

Lisätietoja:

Kuulo-Auris Oy
Iiris-keskus
Marjanientie 74, 00930 Helsinki
asiakaspalvelu@auris.fi
www.auris.fi

Facebook: [kuuloauris](https://www.facebook.com/kuuloauris)

Kopolan kurssikeskus

Ikääntyneiden kuulokojeen käyttäjien ja heidän läheistensä sopeutumisvalmennuskurssit

Kuuloliiton Kopolan kurssikeskus järjestää 10 sopeutumisvalmennuskurssia ikääntyneille kuulokojeen käyttäjille ja heidän läheisilleen.

Kurssi pyrkii edistämään huonokuuloisen toimintakykyä ja kuulovamman huomioimista jokapäiväisessä elämässä. Kurssilla osallistujat saavat ohjausta kuulokojeen käyttöön, tietoa apuvälineistä, kommunikaatiomenetelmistä ja tulkkauksalvelusta. Kurssilla on vertaiskeskusteluja sekä kojeen käyttäjille että myös heidän läheisilleen sekä kuulovammaan liittyviä luentoja. Valinnassa etusijalla ovat ensikertalaiset.

Kurssit ovat viiden päivän mittaisia. Majoitus on kahden hengen huoneissa täysihoidolla. Kurssit rahoittaa Sosiaali- ja terveystieteiden avustuskeskus (STEA) ja sen on osallistujille maksuton. Matkakulut osallistuja kustantaa itse.

Kurssien ajankohdat:

- 2.-6.3.2020
- 16.-20.3.2020
- 20.-24.4.2020
- 4.-8.5.2020
- 11.-15.5.2020
- 24.-28.8.2020
- 7.-11.9.2020
- 21.-25.9.2020
- 5.-9.10.2020
- 2.-6.11.2020

Viitotun puheen ja kokonaiskommunikaatiokurssi 12.-16.10.2020

Kurssi on tarkoitettu viitottua puhetta kommunikoinnissa tarvitseville huonokuuloisille, kuuroutuneille sekä heidän läheisilleen. Opiskelu tapahtuu rennossa ja iloisessa ilmapiirissä. Kurssilla on kaksi ryhmää, alkeis- ja jatkoryhmä. Alkeisryhmässä ei tarvitse olla aiempaa viittomataitaa. Tärkeä osa kurssia on myös vertaisseuran tapaaminen. Kurssin rahoittaa STEA ja se on osallistujille maksuton. Matkat osallistujat maksavat itse. Kurssille voi hakea Kopolan kurssi-

keskuksen hakemuslomakkeella.

CI-kurssi 10.-12.11.2020

Kurssi on tarkoitettu sisäkorvaututetta käyttäville sekä sitä harkitseville. Kurssin kustantaa STEA ja on osallistujille maksuton. Matkat osallistuja maksaa itse. Kurssille haetaan Kopolan hakemuslomakkeella.

Omakustanteiset loma- ja viikonlopputapahtumat

Omakustanteiset loma- ja viikonlopputapahtumat on tarkoitettu kaikille kiinnostuneille. Tapahtumien hintaan kuuluvat ruokailut, majoitus ja ohjelma. Tapahtumiin ei sisälly linavaatteita, mutta ne voi saada 15 euron lisähintaan Kopolasta tai tuoda itse. Tapahtumat alkavat perjantai-iltana, jolloin tarjolla on iltapalaa ja sauna.

TAPAHTUMA	HINTA	AJAN-KOHTA
------------------	--------------	-------------------

Lentopallo/Neulontaviikonloppu	120 €/hlö	31.1-2.2.
Talvipäivät		
rentoutuen	120 €/hlö	11.-13.2.

Perheiden talvipäivät	120 €/hlö	18.-20.2.
Lapset 4.-14.v	60 €/hlö	
alle 4.v	ilmaiseksi	
”Mitä meille kuuluu?” -vertaistapaaminen	120 €/hlö	10.-12.3.
Viitotun puheen viikonloppu	120 €/hlö	27.-29.3.
Hyvinvointi/Neulontaviikonloppu	120 €/hlö	3.-5.4.
Pääsiäinen Kopolan tapaan (KKY järjestää)		10.-13.4.
CI-viikonloppu	120 €/hlö	24.-26.4.
”Mitä meille kuuluu?” -vertaistapaaminen 1	20 €/hlö	18.-20.5.
Frisbee/Neulontaviikonloppu	120 €/hlö	7.-9.8.
Kesäpäivät/Elokuvapäivät (KKY järjestää)		10.-16.8.
”Mitä meille kuuluu?” -vertaistapaaminen	120 €/hlö	15.-17.9.

Yhteystiedot:

Kuuloliitto ry,
Kopolan kurssikeskus
Velisjärventie 50, PL 11, 17801
Kuhmoinen
Sanna Lehtoväre
sanna.lehtovare@kuuloliitto.fi
p. 040 7703803 / 03 5522 111
Kotisivut: www.kopolakuhmoinen.fi
Facebook sivut: Kopola Kuhmoinen →

Kopola talvella.

KUVA SEIJA TANNINEN

Kurssit 2019

→ Alueelliset sopeutumisvalmennuskurssit

Kuuloliitto järjestää kevään aikana seitsemän alueellista sopeutumisvalmennuskurssia vuonna 2020. Kurssit on suunnattu ikääntyneille kuulokojeen käyttäjille. Kaikkiin kursseihin voi myös läheinen osallistua.

Ajankohdat ja paikkakunnat ovat:

- 17.-18.3.2020 Kouvola, Original Sokos Hotel Vaakuna
- 25.-26.3.2020 Savonlinna, Kruunupuisto Oy, Punkaharju
- 21.-22.4.2020 Tampere, Scandic Rosendahl
- 22.-23.4.2020 Kemijärvi, Koillis-Lapin musiikkiopisto ja Hotelli Mestarin Kievari
- 14.-15.5.2020 Oulu, Finlandia Hotel Airport, Kempele
- 26.-27.5.2020 Pori, Virkistysshotelli Yyteri

Avomuotoinen sopeutumisvalmennuskurssi 31.3.2020, 28.4.2020 ja 25.8.2020, Spa Hotel Kunnonpaikka, Kuopio

Kursseilla käsitellään kuuloon liittyviä teemoja ja kuulon vaikutusta toimintakykyyn. Osallistujat saavat valmiuksia kuulokojeen käyttöön ja tietoa kuulon apuvälineistä, kommunikaatiomenetelmistä sekä tulkkauspalvelusta. Vertaiskeskustelut kuulon vaikutuksista toimintakykyyn, läheisten kokemuksista ja arjessa toimimisen keinoista ovat olennainen osa kurssisiohjelmaa.

Kurssit sisältävät kahden päivän kurssiohjelman ja puolen vuoden kuluttua järjestettävän jatkotapaamisen, jonka ajankohta sovitaan kurssilla. Majoitus on kahden hengen huoneissa täysihoidolla. Kurssilaisilta edellytetään omatoimisuutta, kurssilla ei ole avustavaa henkilökuntaa. Kurssit järjestetään Sosiaali- ja terveystieteiden avustuskenttä (STEA) avustuksella ja ne ovat osallistujille maksuttomia. Matkakuluista osallistujat vastaavat itse.

Lisätietoa ja hakemukset:

Kuuloliiton verkkosivut: kuuloliitto.fi/palvelut/koulutukset-ja-kurssit/

kurssit/

Kuuloliiton aluetyöntekijät: kuuloliitto.fi/yhteystiedot/toimihenkilot/
Kuntoutussihteeri Maria Timonen
p. 0400 903 407, maria.timonen@kuuloliitto.fi

Suunnittelija Anna-Maija Tolonen
p. 044 752 5574, anna-maija.tolonen@kuuloliitto.fi

Hakemukset tulee lähettää kuusi viikkoa ennen kurssin ajankohtaa, joko sähköpostilla tai maapostina. Hakemukset Kouvolaan, Tampereen ja Porin kursseille: Anna-Maija Tolonen, Puutarhakatu 8 b F 607, 20100 Turku. Hakemukset Savonlinnan, Kemijärven, Oulun ja Jyväskylän sekä Kuopion kursseille: Maria Timonen, Kuuloliitto ry, PL 1199, 70211 Kuopio.

Kaikille hakijoille ilmoitetaan kurssivalinnasta kirjeellä noin kolme viikkoa ennen kurssia. Valinnassa etusijalla ovat hakijat, jotka eivät aikaisemmin ole osallistuneet kuuloon sopeutumisvalmennukseen.

Kuuloliiton 90-vuotisjuhlavuosi 2020

Juhlavuoden 2010 loppuseminaarin tunnelmaa. Monet tuolloin esillä olleet teemat ovat edelleen ajankohtaisia.

"Kuuloliitto muuttuvassa yhteiskunnassa"

- Kuuloliiton esittelyvideo, julkaisu alkuvuodesta 2020
- Sidosryhmätapahtuma Valkeassa talossa 2.6.2020
- Historiateos 1990-2020
- Jäsenistölle Talent-kilpailu (ks. ilmoitus tässä lehdessä)

Juhlavuosi esillä myös:

- Alueilla toteutettavissa tapahtumissa ja Kopolan tilaisuuksissa
- NHS:n (Nordiska hörselskadades samarbetskommitte) vuosikokouksessa
- Liittokokouksessa

Juhlavuodesta tiedotamme koko ajan internet-sivuilla ja somekanavilla.

#Kuulolla90

Syksyinen talkooviikonloppu Kopolassa

Jokainen, joka omistaa kesämökin tai omakotitalon, tietää kuinka paljon työtä tarvitaan kiinteistön, irtaimiston ja pihapiirin kunnossapitoon.

Tätä työtä oli osaltaan Kopolan Kannatusyhdistyksen järjestämän talkoo viikonlopun aikana tekemässä yli 20 aktiivista, osaavaa ja asialle sitoutunutta henkilöä.

Työtä tehtiin välillä rankastikin, mutta reippain ja iloisin mielin pieni pilke silmäkulmassa. Tilaisuus oli mitä parhainta vertaistukea, hyötyliikuntaa, auttamista ja yhteisöllisyyttä.

Jakauduimme työryhmiin kukin osaamisensa, mieltymyksensä ja jaksamisensa mukaan. Aikaansaannoksia ovat pääarakennuksen salin tuolien päällystäminen ja multakasan levittäminen nurmikon kuoppiin ja lisäksi teimme mm. ympäristön raivausta ja siistimistä,

ikkunoiden pesua, siivousta, aittarakennuksen ovien lämpöeristyksen parantamista, lauteitten kunnostusta. Niin ja tietenkin erityismaininta kiitoksin keittiölle maukkaista aterioista ja välipaloista.

Työn johdollisista, ja paljon muistakin asioista, vastasi Marja Antola. Suurkiitos hänelle ja muille talkoolaisille, sillä saimme runsaasti näkyvää aikaiseksi. Päivittäisten työrupeamien päätteeksi toki muistimme rentoutuakin, saunomisen, grillauksen ja karaoken parissa.

Kannatusyhdistyksen tavoitteena on auttaa omalta osaltaan Kopolan alueen ilmeeseen ja kunnon palauttamisessa siihen ”loistoon” joka vallitsi sen pappilana olon aikaan, jotta kurssilaisille ja vierailijoille jäisi positiivinen kokemus paikasta ja he haluaisivat tulla sinne uudelleen.

KUVAT JA TEKSTI
ILOLLA MUKANA
OLLEENA S. KETONEN

TUETUT LOMAT HUONOKUULOISILLE AIKUISILLE JA HEIDÄN LÄHEISILLEEN

Voimaa vertaisuudesta – lomat omatoimisille aikuisille”

LOMAPAIKKA

Sport & Spa Hotel Vesileppis
Suomen Latu Kiilopää/Hotelli Niilanpää (Saariselkä /Inari)
Imatran Kylpylä (Imatra)
Kuortaneen Urheiluopisto
Santa's Resort & Spa Hotel Sani
Kylpylähotelli Kunnonpaikka

LOMA-AIKA

12.7. –17.7.2020
16.08. -21.08.2020
23.8. -28.08.2020
30.8.-4.9.2020
30.8.-4.9.2020
20.9.-25.9.2020

TUETTU LOMA TYÖIKÄISILLE

”Voimaa vertaisuudesta – lomat omatoimisille aikuisille”

LOMAPAIKKA

Härnäs kylpylä

LOMA-AIKA

27.9.-2.10.2020

TUETTU LOMA LAPSIPERHEILLE, MISSÄ JOLLAIN PERHEENJÄSENELLÄ ON KUULOVAMMA

”Voimaa vertaisuudesta – lomat lapsiperheille”

LOMAPAIKKA

Scandic Ikaalisten Kylpylä (Ikaalinen)

LOMA-AIKA

27.7.-1.8.2020

Omapastuusuudet:

Loman omapastuusuus on 20 €/hlö/vrk, alle 17-vuotiaat veloituksetta.

Matkakuluista lomalaiset vastaavat itse.

Loman sisältö:

Lomaan sisältyy täysihoito, majoitus kahden hengen huoneessa tai perhekoon mukaisissa huoneissa/huoneistoissa, sekä ryhmäkohtainen lomaohjelma, johon osallistuminen on vapaaehtoista. Kuuloliitosta on mahdollisuuksien mukaan lomilla mukana vapaaehtoinen vertaisohjaaja järjestäen pienimuotoisia ohjelmatuokioita. Kuuloliitto järjestää pääsääntöisesti yhden kuulolaiheisen keskustelu- luennon lomaviikolla. Loma alkaa tulopäivän päivällisellä ja päättyy lähtöpäivän lounaaseen.

Lapsiperhelomalla on perheen yhteistä ohjelmaa, sekä erikaisille lapsille suunnattua ohjelmaa, ryhmäkeskusteluja vanhemmille ja 1-3 vuotiaiden lastenhoito (4 x 2h).

Loman tavoite:

Tavoitteena on, että osallistujat tapaavat muita huonokuuloisia ja saavat vertaisseuran kautta tukea ja voimavaroja. Lomalla tulee selviytyä itsenäisesti tai oman avustavan henkilön kanssa.

Hakemuksen täyttäminen:

Samassa taloudessa asuvat (puoliso ja lapset) täyttävät yhden yhteisen hakemuksen, muutoin jokainen hakee lomalle henkilökohtaisesti. **Puutteellisesti täytettyjä hakemuksia ei käsitellä.** Henkilötunnus ilmoitetaan täydellisenä, sekä muut henkilö- ja osoitetiedot. Tulotiedot on merkittävä myös puolison osalta, vaikka lomaa anoisikin yksinään. **Lomatuen tarpeen perustelut ovat välttämättömät, koska MTLH tekee lomavalinnat niiden perusteiden mukaan, jotka hakija on hakemuksellaan ilmoittanut lomatuen tarpeelleen.** Perusteluja-kohtaan on syytä kirjoittaa sosiaaliset, taloudelliset ja terveydelliset,

set, erityisesti kuuloon liittyvät asiat, esim. kuulokoje ja huonon kuulon aiheuttamat vaikeudet.

Hakemukseen on merkittävä sille varattuun kohtaan tieto järjestöstä ja kohderyhmästä, jonka varaamaa lomajaksoa anotaan ”Kuuloliitto/Aluetyö”. Hakemuksessa voi ilmoittaa 3 lomatoivetta. Lomatuen hakeminen ei edellytä Kuuloliiton paikallisyhdistyksen jäsenyyttä. **Tuetun loman voi saada korkeintaan joka toinen vuosi.** Myönteisistä lomatukipäätöksistä ilmoitetaan lomatuen saajalle noin 2 kk ennen loman alkamispäivää. Hakemusta ei palauteta. Peruutukset myönnetystä lomatuesta on tehtävä henkilökohtaisesti MTLH:oon.

Kaikkien lomien hakuaika loppuu 3 kk ennen loman alkua. Hakemus tulee tehdä mieluiten sähköisenä, linkki sähköiseen hakemukseen: <https://lotu.lomajarjestot.fi/t/MTLH/calendar/list>. Hakemuksen voi myös tulostaa MTLH:n sivuilta.

Lomahakemukset palautetaan osoitteella:

Maaseudun Terveys- ja Lomahuolto ry, Ruoholahdenkatu 8, 4. krs, 00180 Helsinki.

Lisätietoja:

www.mtlh.fi sekä MTLH ry p. 010 2193 460, arkisin klo 9-13, tai Mia Kalpa, p. 040 455 7067, mia.kalpa@mtlh.fi

Kuuloliitto ry:

Riitta Pulkkinen 0400 750 566, riitta.pulkkinen@kuuloliitto.fi (Imatran Kylpylä)
Maria Timonen 0400 903 407, maria.timonen@kuuloliitto.fi (Sport & Spa Vesileppis ja Kylpylähotelli Kunnonpaikka)
Tiina-Maija Leinonen 0400 168 164, tiina-maija.leinonen@kuuloliitto.fi (Hotelli Niilanpää ja Sani)
Tuija Vuori 0400 802 668, tuija.vuori@kuuloliitto.fi (Härnäs Kylpylä, Ikaalisten Kylpylä ja Kuortaneen Urheiluopisto)

Vibio langaton täristin

Mikäli olet menossa nukkumaan tai päiväunille Vibio pitää huolen, että heräät varmasti. Vibio toimii yhdessä helppokäyttöisen sovelluksen avulla, joka on saatavilla iOS ja Android älylaitteille.

Aseta herätys sovelluksella ja sijoita Vibio patjan ja tyynyn alle, kun on aika herätä Vibio hälyttää hiljaisilla, mutta voimakkailla värinöillä. Värinän tehokkuutta voidaan säätää myös helposti sovelluksen avulla. Vibio ilmoittaa myös tarvittaessa puheluista ja viesteistä esim. päiväunien aikana jolloin tärkeät ilmoitukset eivät jää huomaamatta.

Vibiossa on myös fiksu torkkunaru, jonka avulla voi hallita torkku-toimintoa täristimestä.

Ominaisuudet:

- Voimakkaat värinähälytykset
- Bluetooth® 4.2
- Hälyttää myös puheluille ja viesteille
- Torkkunaru
- Muistaa herätykset myös ilman puhelinta aseta ja unohda toiminnon avulla

Yhteensopivuus:

iOS 11 ja iPhone 5S ja uudemmat mallit sekä käyttöjärjestelmät. Android 4.4 ja uudemmat puhelimet ja käyttöjärjestelmät.

Saatavuus:

Tilattavissa Kuulotekniikan verkkokaupasta:

www.kuulokauppa.fi

sekä Kuulotekniikan myymälöistä.

Hinta:

119,00 euroa

LENTOPALLO- JA NEULONTAVIIKONLOPPU 31.1–2.2.2020

Jos pelaat tai olet joskus pelannut lentopalloa, niin tämä viikonloppu on juuri sinulle! Kaiva siis pelitosut esiin ja ilmoittaudu mukavaan joukkoomme. Majoitumme Kopolaan perjantaina ja pelaamme lauantaina Kuhmoisten koulukeskuksen salissa. Sunnuntaina verryttelemme liiat maitohapot pois ennen kotimatkaa. Neulontaviikonloppussa suosion saanut vohvelikirjonta jatkuu. Tehdään hartiahuivi (helppo malli) neulomalla/virkkaamalla tai Dominotossut tai Lapin-tossut. Voit tehdä myös omia töitä. Voit osallistua molempiin tapahtumiin tai vain toiseen oman innostuksen mukaan. Viikonlopun täysihoitohinta 120 €/hlö (omilla liinavaatteilla). Ilmoittautumiset 15.1.20 mennessä sanna.lehtovare@kuuloliitto.fi tai p. 0407703803

TALVIPÄIVÄT RENTOUTUEN 11.-13.2.2020

Tule Kopolaan rentoutumaan ja nauttimaan talvipäivistä mukavassa seurassa. Ohjelmassa kevyttä jumppailua, rentoutusta, käynti uimahallissa, ulkoilua Kopolan rauhallisissa maisemissa ja luento hyvinvoinnista. Unohtamatta tietenkään saunomista ja iltaa nuotiotulen loimussa. Talvipäivien täysihoitohinta 120 €/hlö (omilla liinavaatteilla). Ilmoittautuminen 30.1 mennessä sanna.lehtovare@kuuloliitto.fi tai p.0407703803

PERHEIDEN TALVIPÄIVÄT 18.-20.2.2020

Kevätloma kutsuu viettämään perheiden talvipäiviä Kopolaan. Tarjoamme hyvät mahdollisuudet ulkoiluun, teemme retken uimahalliin sekä läheiselle maatilalle tutustumaan pihan eläimiin. Ohjelmassa myös yhteinen liikuntailtapäivä, jonka järjestää Gradian opiskelijat. Lisäksi mahdollisuus tehdä omatoimiretken Himoksen laskettelukeskukseen. Talvipäivien täysihoitohinnat (omilla liinavaatteilla): Aikuiset 120 €/hlö
Lapset 4.-14.v 60 €/hlö
alle 4.v ilmaiseksi
Ilmoittautuminen 30.1 mennessä sanna.lehtovare@kuuloliitto.fi tai p. 0407703803

KUULUUKO? KUULUKO?

Tietoa kuulosta ja joulumyyjäiset
Vaasan keskussairaalan aulassa
os. Hietalahdenkatu 2-4
Lucian päivänä 13.12. klo 13- 15
Järj. **Vaasan Seudun Kuuloyhdistys ry**

Palautetta Kuuloviesti-lehdestä voit antaa verkossa osoitteessa: www.kuuloliitto.fi
-> Yhteystiedot. Toimituksen yhteystiedot löytyvät lisäksi lehden sisäkannesta.

RISTIKON 4/2019 RATKAISU

Kuuloliiton 90v juhluvuoden kunniaksi

KUULOLIITON TALENT SHOW

ONKO SINULLA JOKIN SALAINEN KYKY TAI TAITO JONKA HALUAT
TUODA ESIIN? TULE MUKAAN KUULOLIITON JUHLAVUODEN
KUNNIAKSI JÄRJESTETTÄVÄÄN TALENT-SHOWHUN! VOIT
OSALLISTUA JOKO YKSIN TAI YHDESSÄ KAVERIN KANSSA.

OSALLISTU NÄIN:

-LÄHETÄ VIDEO TALENTISTASI 31.3.2020
MENNESSÄ WHATSAPPILLA NUMEROON:
044 335 0760, KERRO SAMALLA MYÖS
NIMESI TAI RYHMÄN NIMI, IKÄ JA
PAIKKAKUNTA.

-FINAALI JÄRJESTETÄÄN VALTUUSTON
KEVÄTSEMINAARISSA HUHTIKUUSSA 2020.
TALENTIIN OSALLISTUVIEN EDELLYTETÄÄN
VOIVAN OSALLISTUA JUHLAAN. FINAALIIN
PÄÄSSEILLE ILMOITETAAN HUHTIKUUN
AIKANA. KUULOLIITTO KORVAA
MATKAKULUT JUHLAAN OMIEN
KORVAUSKÄYTÄNTÖJENSÄ MUKAAN.

PIDÄTÄMME OIKEUDET MUUTOKSIIN. OSALLISTUMALLA ANNAT
KUULOLIITOLLE KAIKKI JULKAISUOIKEUDET.

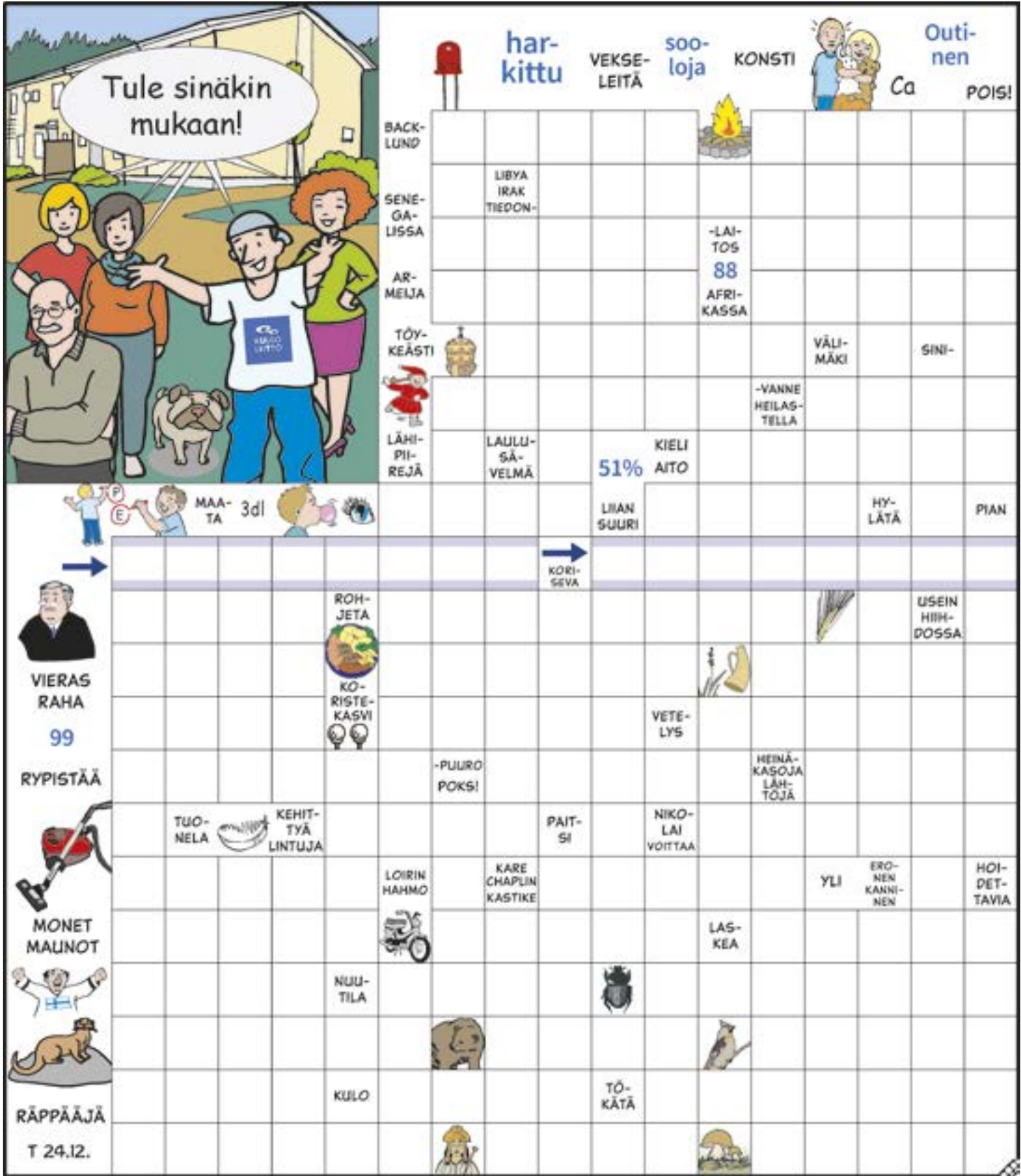

VOITTAJALLE LUVASSA HUIKEA
YLLÄTYS PALKINTO, MAINETTA JA
KUNNIAA SEKÄ TILAISUUS ESIINTYÄ
KUULOLIITON JUHLAVUODEN
PÄÄTAPAHTUMASSA 2.6.2020.

MIKÄLI ET PYSTY OTTAMAAN
VIDEOTA ITSE, TAI SINULLA
ON JOTAIN KYSYTTÄVÄÄ,
OTA YHTEYTTÄ:

PAULA.HESSO@KUULOLIITTO.FI
P. 044 335 0760

Ristikko 5 • 2019

www.sanaris.fi/ laadinta Petri Lehtinen, toteutus Petri Lehtinen ja Heli Kärkkäinen

Lähetä ristikon ratkaisu 20.1.2020 mennessä Kuuloviestin toimitukseen os. Ilkantie 4, 00400 Helsinki. Liitä mukaan nimesi ja osoitteesi. Oikein vastanneiden kesken arvotaan lehtilahjakortti. Edelliskerran ristikon voittaja oli **Anja Lahti** Järvenpäästä

”Föreningsverksamhet spelar en viktig roll för välbefinnandet bland personer med nedsatt hörsel.”

Mot jubileumsåret

Bakom oss har vi ett livligt och händelserikt år. Under året deltog vi för första gången på SuomiAreena i Björneborg. Hörselbilen har också turnerat flitigt runt om i Finland. Under året gjorde vi totalt nästan 4 000 hörselscreeningar, vilket är alla tiders rekord. För många kan det vara en överraskning att Hörselbilen turnerade redan i slutet av 70-talet. På den tiden gjorde vi inte hörselscreeningar i bilen. På den tiden fungerade den som gemensam budbärare för Hörselvårdsförbundet Finlands Riksidrottsförbund under evenemanget ”Hör mig”.

Grundaren av Hörselförbundet, prostinnan Naimi Päiviö, pantsatte sin egen förlovningsring för att få första numret av denna tidnings föregångare vid namn Kuulovikainen i tryck år 1934. I ett årtionde utgjorde undervisning i synhörsel samt utveckling av denna en central verksamhetsform. Nu under hösten 2019 har vi genomfört kampanjen Se vad jag säger, där vi betonat vikten av tydligt tal och att öva sig på att läsa läppar. Vissa grundföreltelser har alltså förblivit oförändrade sedan förbundet grundades.

I början av 1930-talet omfattade förbundet endast två föreningar, Helsingfors och Tammerfors föreningar. Men under årtiondet grundades även Pemars och Viborgs föreningar. Först på 70-talet började man grunda allt fler föreningar, vars antal växte från 19 till över 50. Nu under de senaste två åren har vissa föreningar tvingats upphöra med sin verksamhet, men lyckligtvis har åtminstone en del kunnat fusionera sin verksamhet med andra föreningar i närregionerna.

I Finland är förbundsverksamheten i en brytningstid och många föreningar har svårt att engagera frivilliga i sin verksamhet. Många av förbundets föreningar har också framfört dylika bekymmer. På Jyvässeudun Kuulos 70-årsjubileum i oktober konstaterade ordförande Alpo Pulkkanen att det hittills funnits tillräckligt med volontärer för verksamheten, men att det säkert finns nog med uppgifter för alla hugade.

Hörselförbundets medlemsantal har nu sjunkit till något under 16 000, men har under

en längre tid hållits rätt jämnt. Trots att bibehållandet av medlemsantalet garanterat är en av Hörselförbundets utmaningar kommer fokus att ligga på aktiv och synlig verksamhet för att synliggöra vårt inflytande. Organisationsverksamhet blir alltmer pop-up-artat –människor är i första hand beredda att delta i kortvariga projekt och evenemang.

Förbundsverksamheten spelar en viktig roll för välbefinnandet hos personer med nedsatt hörsel. Till exempel kompletterar Hörselnärserviceverksamheten offentliga sektorns service och erbjuder lågtrösklad rådgivning. Alltsedan Hörselförbundet grundades har vi strävat efter att skapa nya tjänster och verksamhetssätt för personer med nedsatt hörsel. Under 50-talet lanserade Hörselförbundet en hörselcentralmodell i Finland, som fortfarande är i bruk.

Nästa år firar vi Hörselförbundets 90-åriga historia genom att minnas, men planerar även för framtiden. Jag utmanar alla Kuuloviestis läsare att delta i firandet av jubileumsåret och att på så sätt samtidigt bidra till förbundets synlighet.

JUHA HIETALA

Kuuloviesti
toivottaa
kaikille
lukijoilleen
rauhallista
joulua!

